

მათემატიკა

სახელმძღვანელო

1-ელი ნაწილი

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT HİMNİ

Musiqisi *Üzeyir Hacıbəylinin,*
sözləri *Əhməd Cavadındır.*

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadiriz!
Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa!

Minlərlə can qurban oldu,
Sinən hər bə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər,
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

ჰეიდარ ალიევი

აზერბაიჯანელი ხალხის საერთო ეროვნული ლიდერი

მენსურ მეჭერრემოვი
გუნაი ჰუსეინზადე
სოლმაზ აბდუღლაევა
ილაჰე რუსტემოვა

მათემატიკა

სახელმძღვანელო

ზოგადსაგანმანათლებლო
დაწესებულებების
1-ელი კლასისათვის

©Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

**Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International (CC BY-NC-SA 4.0)**

Bu nəşr Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International
lisenziyası (CC BY-NC-SA 4.0) ilə www.trims.edu.az
saytında əlçatandır. Bu nəşrin məzmunundan istifadə edərkən
sözügedən lisenziyanın şərtlərini qəbul etmiş olursunuz:

İstinad zamanı nəşrin müəllif(lər)inin adı göstərməlidir.

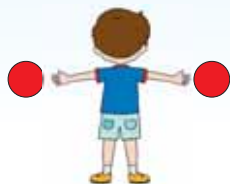
Nəşrdən kommersiya məqsədilə istifadə qadağandır.

Tərəmə nəşrlər orijinal nəşrin lisenziya şərtlərilə yayılmalıdır.

გთხოვთ ამ გამოცემასთან დაკავშირებული
თქვენი შენიშვნები და წინადადებები გამოაგზავნოთ
trm@arti.edu.az და derslik@edu.gov.az ელექტრონულ მისამართებზე.
წინასწარ მადლობას მოგახსენებთ ჩვენთან თანამშრომლობისათვის!

1-ელი ნაწილი

1

საგნის ნიშანი

1. საგნის ადგილი	8
2. საგნის ნიშანი	11
განმაზოგადებელი დავალებები .	14

2

რიცხვები (10-მდე)

3. დათვლა 10-მდე.	16
4. რიცხვები 0, 1 და 2	18
5. რიცხვები 3, 4 და 5	20
ამოცანები	22
6. რიცხვები 6, 7 და 8	23
7. რიცხვები 9 და 10	25
8. რიგითი ნომერი.	27
განმაზოგადებელი დავალებები .	29

3

რიცხვების შედარება

9. ნაკლებია და მეტია.	30
10. რიცხვების შედარება	33
11. რიცხვითი ლერძი	35
12. რიგითობა	37
განმაზოგადებელი დავალებები .	40

4

შეკრება (10-მდე)

13. რიცხვების სამეული	42
14. დამატება, გაზრდა	46
15. რიცხვების შეკრება	48
ამოცანები	51
16. შეკრება რიცხვით ღერძზე.	52
17. გამოსახულებები სამი შესაკრებით	54
18. შეკრების სხვა ხერხები.	56
განმაზოგადებელი დავალებები .	59

5

გამოკლება (10-მდე)

19. შემცირება, გამოკლება.	60
20. რიცხვების გამოკლება.	63
ამოცანები	66
21. გამოკლება რიცხვით ღერძზე.	67
22. შეკრებისა და გამოკლების კავშირი	69
23. უცნობის პოვნა	72
განმაზოგადებელი დავალებები .	75

6

რიცხვები (20-მდე)

24. რიცხვები (20-მდე)	78
25. წინ და უკან დათვლა	80
26. ათეულები და ერთეულები	82
ამოცანები	84
27. რიცხვების შედარება	85
28. რიგითობა	87
განმაზოგადებელი დავალებები .	89
ლექსიკონი	90
ამოცანის ამოხსნის ნიმუში	92

გაეცანი სახელმძღვანელოს

საკვანძო სიტყვები

თემასთან დაკავშირებული ახალი სიტყვები

მეგზური

ნიმუშის მიხედვით შესრულებული დავალებები

დაფიქსირებული სამუშაო

დავალებები დამოუკიდებელი სამუშაოსათვის

გამოკვლევა-განხილვა

ამოცანები სურათების მიხედვით გამოკვლევისათვის და კლასთან განხილვისათვის

შეფარვა

ახალი თემის ახსნა

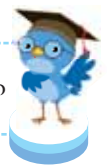
ამოცანის ამოხსნა

ახალი ცოდნის გამოყენება

სამაგისტრო

დამატებითი ცოდნა და წესები დაკავშირებული თემასთან

- საგნები შეიძლება იყოს განლაგებული გარკვეული რიგით

ამოხსენით ამოცანები

ამოცანები ცოდნის განმტკიცებისათვის

ამოხსენით ამოცანები

- გაიაზრე ამოცანა
- შეაღიძინე გეგმა
- ამოხსენი
- შეამოწმა

განმარტვობა და დავალები

დავალებები განყოფილების მიხედვით ცოდნის შემოწმებისათვის

განმარტვობა და დავალები

საგნის ნიჟარო

მზად ვართ?

- რა შეიძლება ითქვას სურათზე მოცემული საგნების ფერისა და ფორმის შესახებ?
- როგორაა განლაგებული დროშები და ნათურები ფერის მიხედვით?
- ისაუბრეთ სურათზე გამოსახული ადამიანებისა და სხვა არსებების ადგილმდებარეობის შესახებ.

1 საგნის ადგილი

გამოკვლევა-განხილვა

მარცხნივ	მარჯვნივ	ზე
ქვეშ	შორის	წინ
უკან	შიგნით	ახლოს

აღწერეთ ოთახი ჩარჩოში მოცემული სიტყვების გამოყენებით.

შესწავლა

ლალე აინურასაგან მარჯვნივაა.
ანარი აინურასაგან მარცხნივაა.
ფრინველი ქვაზეა.
ბურთი ხის ქვეშაა.

საკვანძო სიტყვები

მეგზური

რომელი სიტყვები უნდა იყოს წერტილების ადგილას?

კარაქის თეფში დევს მაგიდის ...

•ნიმუში•

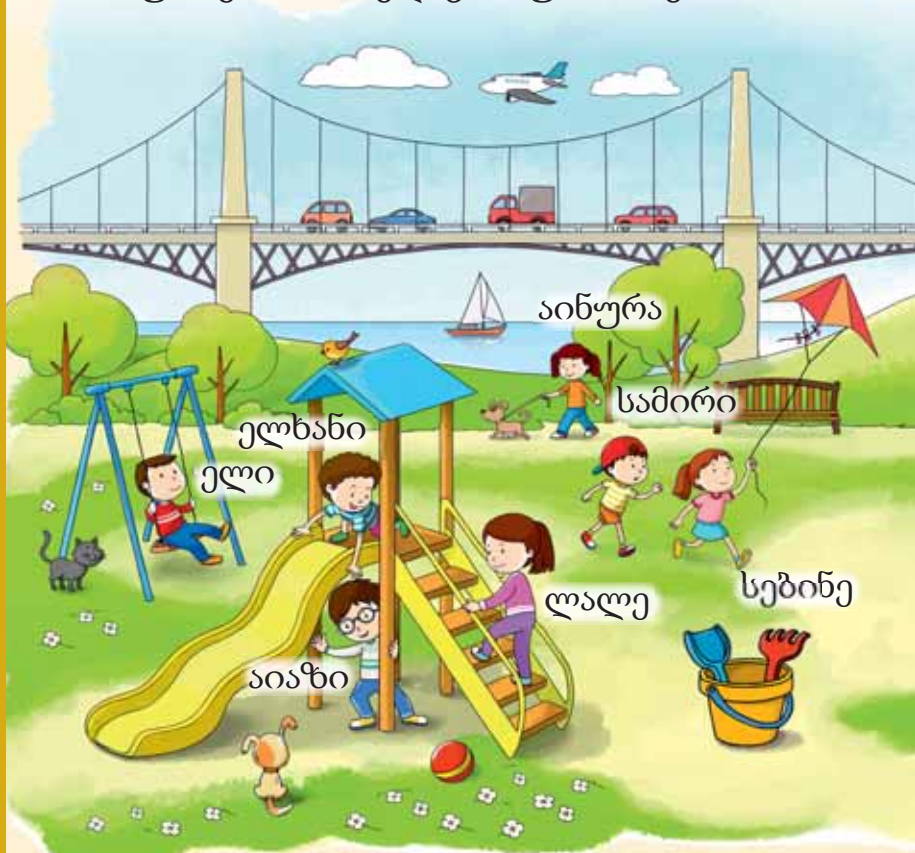
პური ანარისაგან მარცხნივაა.

კატა მაგიდის ...

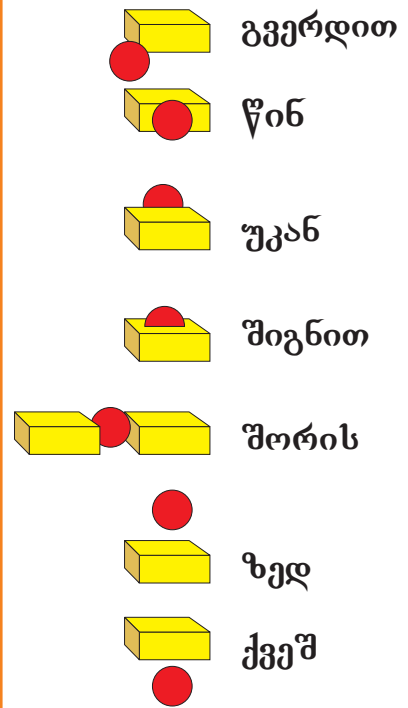
კვერცი ანარისაგან ...

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. საკვანძო სიტყვების გამოყენებით ისაუბრეთ რას ხედავთ სურათზე.

საკვანძო სიტყვები

2. დაათვალიერეთ სურათები. რომელი სიტყვები უნდა იყოს წერტილების ადგილას?

☀ ღრუბლებს ...

🐦 ტოტზე ... 🐱 ხის ...

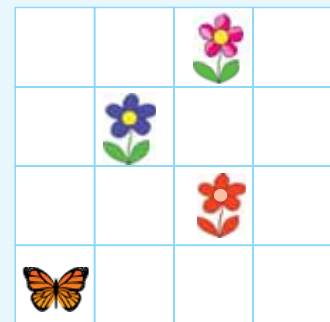

🦴 ძაღლის ...

ამოცანის ამოხსნა

3. რომელ ყვავილთან აღმოჩნდება პეპელა, თუ გაფრინდება ნაჩვენები მიმართულებით?

- ა) 1 უჯრით მარჯვნივ, 2 უჯრით ზევით
- ბ) 2 უჯრით მარჯვნივ, 1 უჯრით ზევით
- გ) 3 უჯრით ზევით, 2 უჯრით ქვევით

2 საგნის ნიშანი

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

- ფორმა
- ზომა
- დაჯგუფება
- განლაგების მიმდევრობა

იპოვეთ თითოეული წინდის წყვილი.
 • როგორ განსაზღვრეთ ეს?

შესწავლა

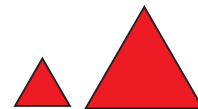
საგნებს აქვთ ფერი, ფორმა და ზომა. ეს საგნის ნიშნებია.

ფერი

ფორმა

ზომა

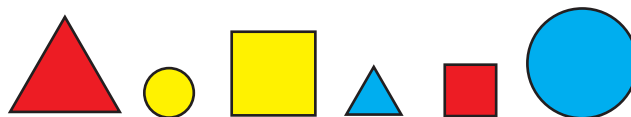
საგნები შეიძლება შეესაბამებოდნენ ერთმანეთს გარკვეული ნიშნების მიხედვით.

მეგზური

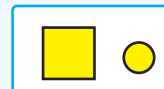
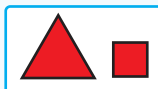
უჩვენეთ ფიგურები, რომლებსაც მოცემული ნიშნები ერთნაირი აქვთ.

ა) ფორმა

ბ) ზომა

ნიმუში • ერთნაირი ფერის ფიგურები

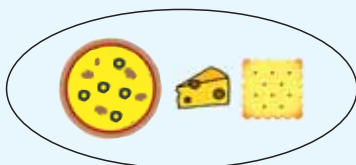

დამოუკიდებელი სამუშაო

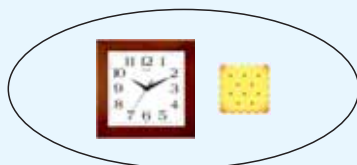
1. უჩვენეთ ერთნაირი ფორმის მქონე ფიგურები.

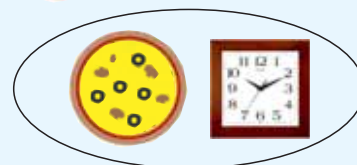
• საგნები შეიძლება დაჯგუფდეს შესაბამისი ნიშნების მიხედვით.

ფერის მიხედვით

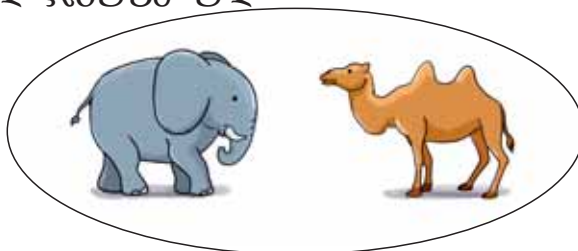
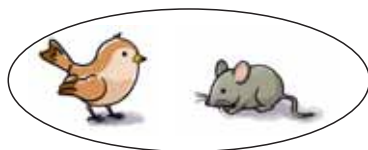

ფორმის მიხედვით

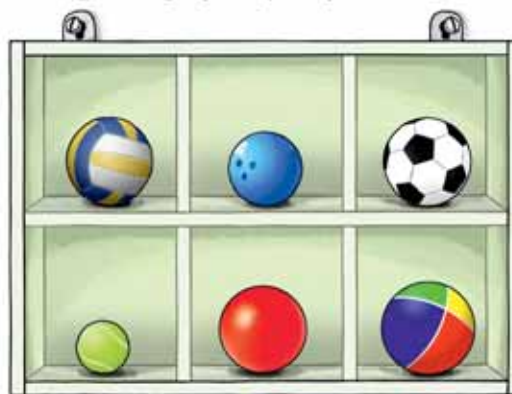

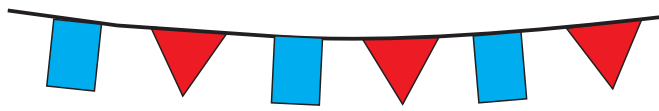
ზომის მიხედვით

2. რომელი ნიშნის მიხედვითაა დაჯგუფებული?

3. რომელი ნიშნის მიხედვითაა სათამაშოები დაჯგუფებული? რომელი ნიშნის მიხედვით შეიძლება მარჯვენა თაროს სათამაშოებიდან ერთ-ერთი მოთავსდეს მარცხენა თაროს ცარიელ ნაწილში?

• საგნები შეიძლება განლაგდეს გარკვეული მიმდევრობით.

4. რომელი ხილი უნდა იყოს შემდეგი?

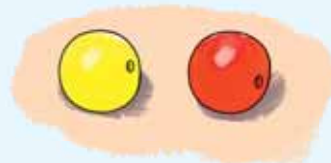
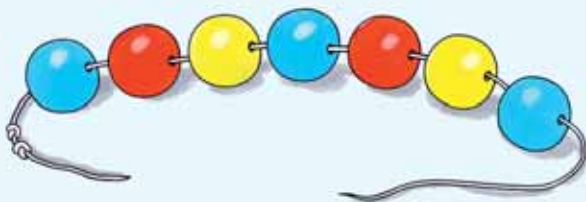

5. როგორი მიმდევრობით არის განლაგებული ისრები?

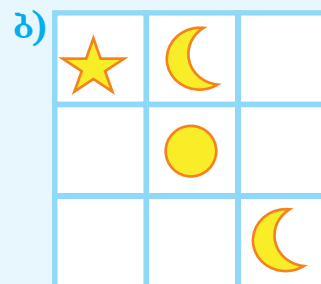
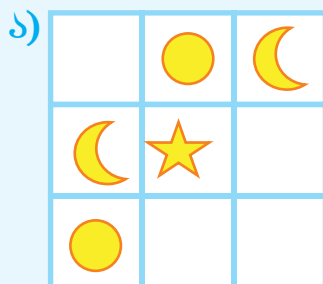

ამოცანის ამოხსნა

6. როგორი მიმდევრობით უნდა განთავსდეს ძაფზე დარჩენილი მძივები?

7. საჭიროა   ფიგურები განთავსდეს თავისუფალ უჯრებში. ისინი ისე განთავსდეს, რომ თითოეულ სტრიქონში და სვეტში თითოეული ფიგურიდან მხოლოდ ერთი აღმოჩნდეს.

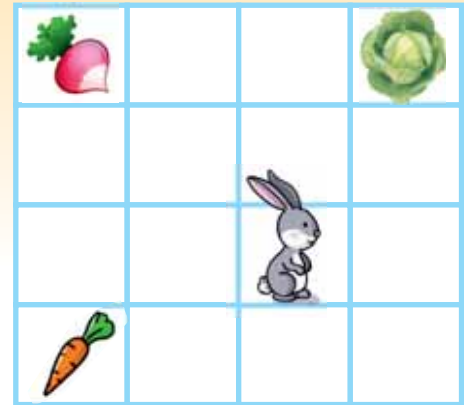

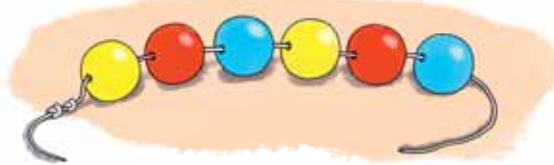
განმავლობადობელი დავალებები

1. რასთან მივა კურდღელი თუ იმოდრავებს ნაჩვენები მიმართულებით?

- ა) 2 უჯრით ზევით, 1 უჯრით მარჯვნივ
- ბ) 2 უჯრით მარცხნივ, 2 უჯრით ზევით
- გ) 1 უჯრით ქვევით, 2 უჯრით მარცხნივ

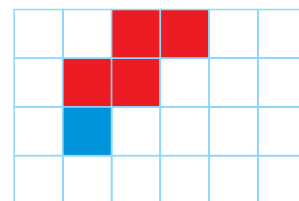
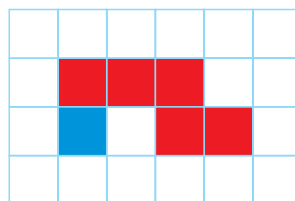
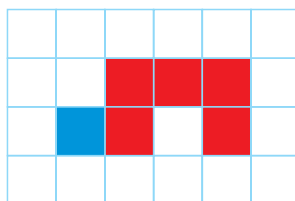
2. სებინემ გარკვეული წესით აასხა მძივები ძაფზე როგორი მიმდევრობით უნდა აასხას მან დანარჩენი მძივები?

3. განსაზღვრეთ ფიგურების განლაგების წესი. რომელი ფიგურები უნდა იყოს “?” კითხვის ნიშნის ადგილას?

4. ელხანმა დაიწყო ლურჯი უჯრით და უჯრები გააფერადა წითელი ფანქრით შემდეგი მიმდევრობით: 1 უჯრა ზევით, 1 უჯრა მარჯვნივ, 1 უჯრა ზევით, 1 უჯრა მარჯვნივ. რომელი სურათი მიიღო?

რიცხვები (10-მდე)

მზად ვართ?

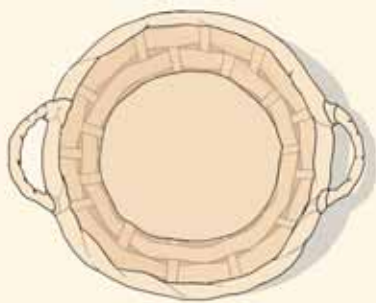
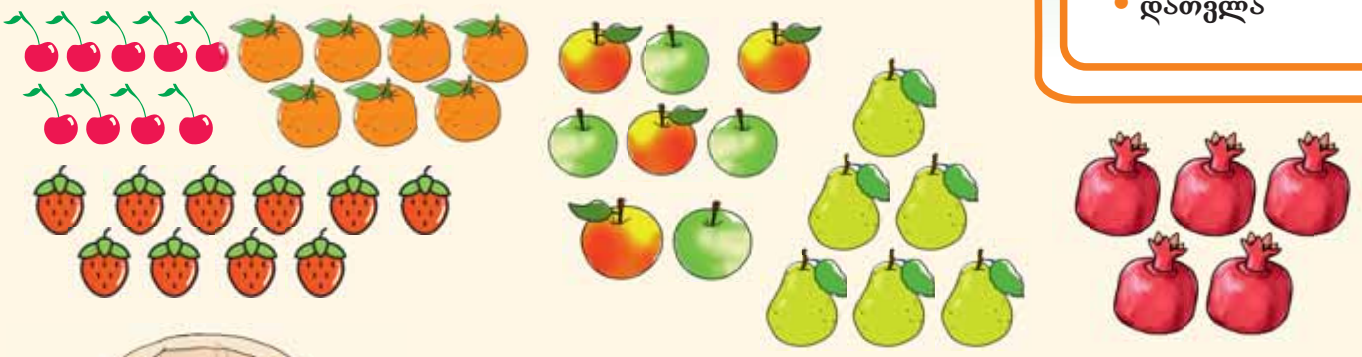
- რამდენი მოსწავლეა კლასში?
- რამდენი ფიგურაა თითოეულ თაროზე?
- სურათზე იპოვეთ რიცხვი 4-ის შვიდნაირი წარმოდგენა.
- რამდენი წერტილი უნდა დაისვას დაფაზე ცარიელ ჩარჩოში?
- შეადარეთ ბიჭებისა და გოგონების რაოდენობა.

3 10-მდე დათვლა

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

- რაოდენობა
- დათვლა

- რომელი ხილის სახეებია გამოსახული სურათზე?
- როგორ შეიძლება გავიგოთ რომელი ხილის რამდენი ცალია?
- რამდენი ხილია კალათაში?

შესწავლა

საგნების რაოდენობის ცოდნა მათი დათვლით შეიძლება. დათვლის ბოლოს წარმოთქმული რიცხვი გვამცნობს საგნების რაოდენობას.

რამდენი ფანქარია?   ერთი, ორი ...   ხუთი (5) ფანქარია.

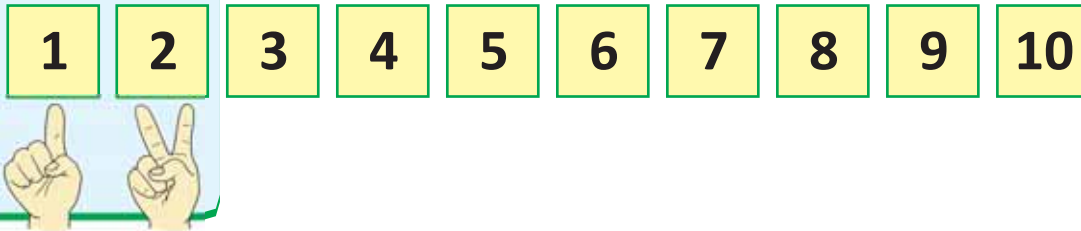
თუ საგანი არ არის, მაშასადამე მისი რაოდენობა ნულია.

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

მეგზური

გაშალეთ თითოეული რიცხვის რაოდენობის შესაბამისი თითები.

ნიმუში •

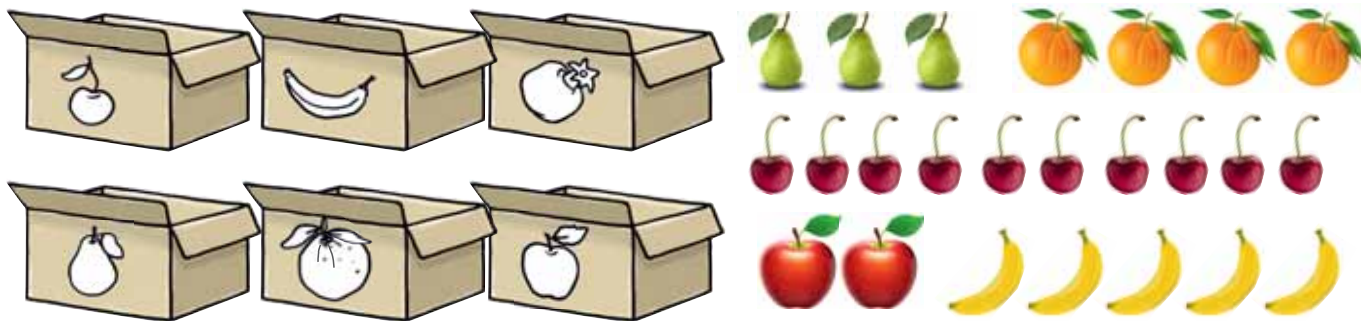
დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დათვალე ერთი და იგივე ფერის ვარსკვლავების რაოდენობა.

თითოეულის რამდენი ცალია?

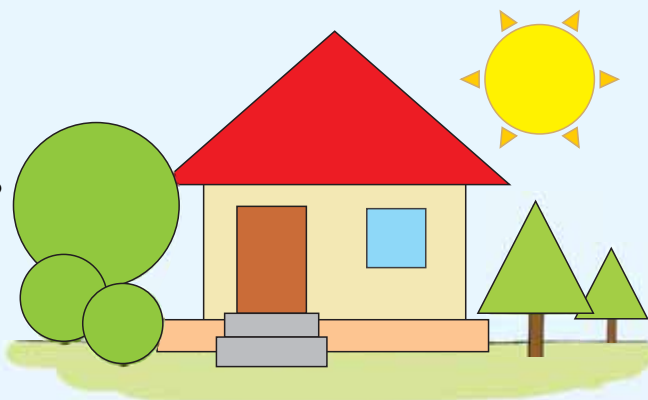
2. საჭიროა ხილის შესაბამისი ყუთებში ჩაწყობა. რამდენი ცალი ხილი იქნება თითოეულ ყუთში?

ამოცანის ამოხსნა

3. გაეცით პასუხი კითხვებზე:

- სურათზე რამდენი არის?
- სურათზე რამდენი არის?
- სურათზე რამდენი არის?
- სურათზე რამდენი არის?

4 რიცხვები 0, 1 და 2

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

	ნული	0
	ერთი	1
	ორი	2

• რამდენი ფრინველია თითოეულ ბუდეში?

შესწავლა

				ნული
				ერთი
				ორი

მეგზური

განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

ნიმუში •

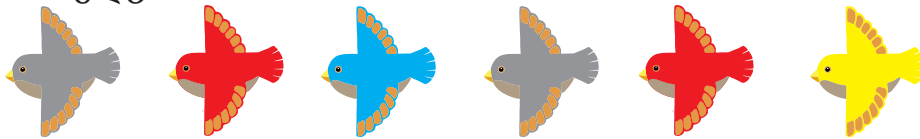
		1			0
					2

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რამდენი უჯრაა გაფერადებული თითოეულ ჩარჩოში?

2. დათვალეთ ფრინველები ფერების მიხედვით. რამდენი ცალია ფერების მიხედვით?

3. საჭიროა სათამაშოების ჩაწყობა შესაბამის ყუთებში. რამდენი სათამაშო იქნება თითოეულ ყუთში?

ამოცანის ამოხსნა

4. უჩვენეთ პასუხების შესაბამისი რიცხვები.

- ა) თითოეული ხილის რამდენი ცალია?
- ბ) რამდენი მსხალია თეფშზე?
- გ) ლალემ ელხანს ვაშლი გამოართვა და თეფშზე დადო. სამაგიეროდ მას ერთი ბროწეული მისცა. თითოეული ხილის რამდენი ცალი გახდა თეფშზე?

0   1   2

5 რიცხვები 3, 4 და 5

გამოკვლევა-განხილვა

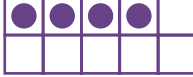

საკვანძო სიტყვები

- სამი 3
- ოთხი 4
- ხუთი 5

იპოვეთ თითოეული სახის ცხოველის რაოდენობა.

- იხვის ჭუკების როგორი მოწყობის შემთხვევაში უფრო ადვილი იქნება მათი დათვლა? ეს რვეულში წერტილებით უჩვენეთ.

შესწავლა

				3 სამი
				4 ოთხი
				5 ხუთი

მეგზური

განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

ნიმუში

3

5

4

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

3   ოთხი

2. დომინოს რომელ ქვაზეა ქულების რაოდენობა 3, 4 ან კიდევ 5?

ამოცანის ამოხსნა

3. ანარი ცხოვრობს სახლში, რომელსაც აწერია 2. ანარისა და ლალეს სახლს შორის კი ერთი სახლია. რა რიცხვი აწერია ლალეს სახლს?

აღოსენით აწოცანები

დაბადებისწმ

- ბაიზრე აწოცანა
- შუაღბინე ბეზბა
- აწოსენი
- შუაწოწმ

1. რომელ რიცხვს გვიჩვენებს მარცხენა ხელის თითები? მამ, მარჯვენა ხელის თითები?

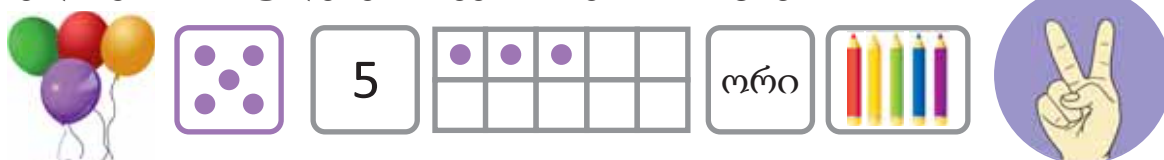
2. რამდენი წერტილი უნდა იყოს ცარიელ უჯრებში?

3. განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

4. რომელი გამოსახულებები შეესაბამება 5 რიცხვს?

5. სებინემ რიცხვების მიმდევრობით დაწერისას დაუშვა შეცდომები. იპოვეთ მისი შეცდომები.

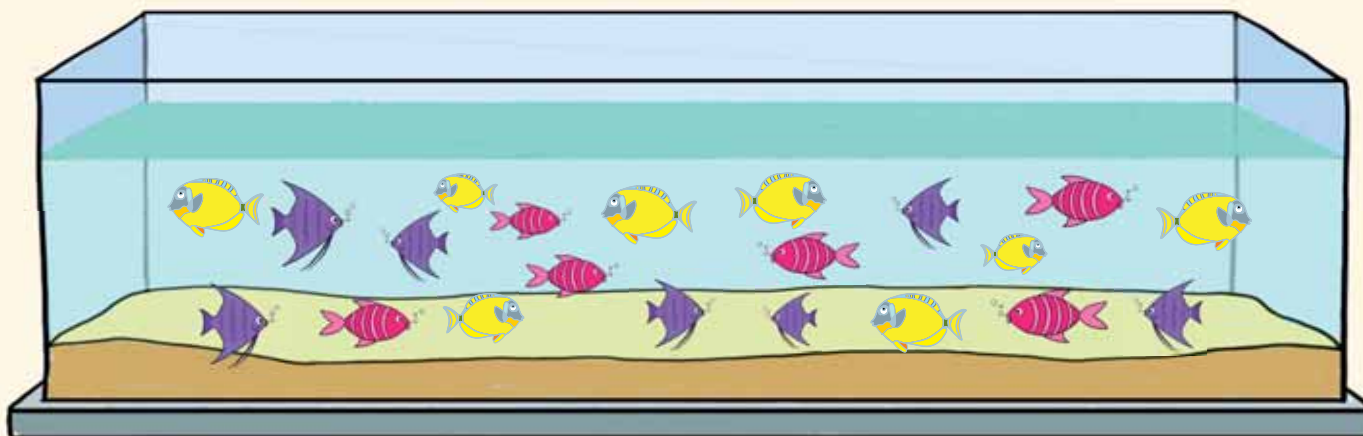
6 რიცხვები 6, 7 და 8

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

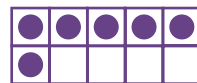
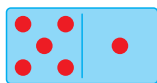
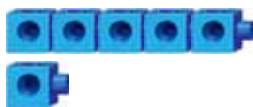
- ექვსი 6
- შვიდი 7
- რვა 8

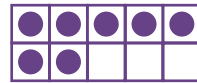
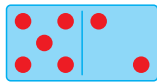
დიდ აკვარიუმში მყოფი თევზები ფერების მიხედვით პატარა აკვარიუმებშია მოსათავსებელი.

- რამდენი თევზი იქნება თითოეულ აკვარიუმში?

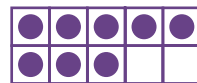
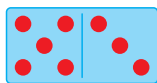
შესწავლა

6 ექვსი

7 შვიდი

8 რვა

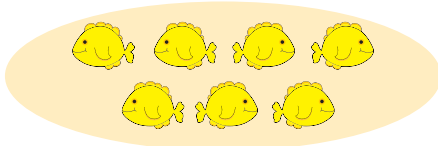
მეგზური

განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

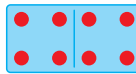
ნიმუში •

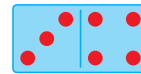
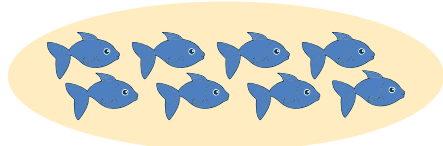
5

8

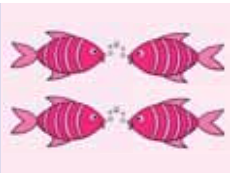
7

6

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. უჩვენეთ თითოეული ცოცხალი არსების რაოდენობის შესაბამისი რიცხვი. დაასახელეთ ამ რიცხვის ჩაწერილი უჯრის ფერი.

ამოცანის ამოხსნა

2. ქალთევზამ მარგალიტები ფერების მიხედვით ზარდახშაში ჩააწყო. რამდენი მარგალიტი აღმოჩნდა თითოეულ ზარდახშაში?

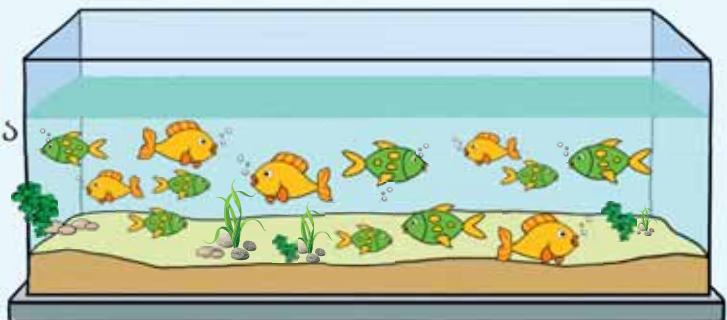
3. დააჯგუფეთ თევზები:

ა) ფერების მიხედვით

ბ) ზომების მიხედვით.

იპოვეთ თევზების რაოდენობა თითოეულ ჯგუფში.

კიდევ როგორ შეიძლება თევზების დაჯგუფება?

7 რიცხვები 9 და 10

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

ცხრა 9

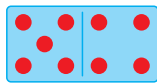
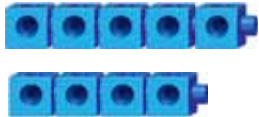

ათი 10

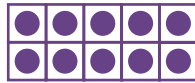
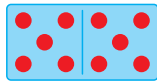
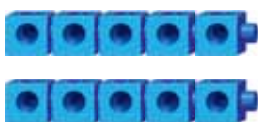

განსაზღვრეთ არსებები, რომელთა რაოდენობა არის 9 ან 10.
 • რამდენი ყვავილია? მათ შორის, რამდენია ყვითელი ფერის?

შესწავლა

9 ცხრა

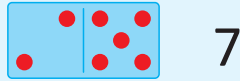
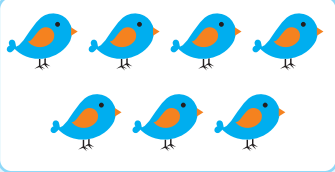

10 ათი

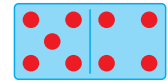
მეგზური

ნიმუშის საფუძველზე განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

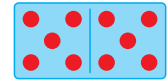
ნიმუში •

7

10

9

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რომელ რიცხვებს შეესაბამება გაფერადებული უჯრების რაოდენობა?

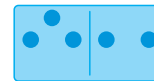
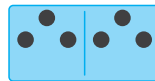
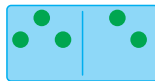
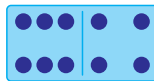
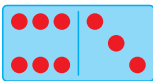

8

9

10

2. რამდენი ქულაა დომინოს თითოეულ ქვაზე? უჩვენეთ რაოდენობის შესაბამისი რიცხვები.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

ამოცანის ამოხსნა

3. შოკოლადები ფერების მიხედვით სხვადასხვა ყუთებში ჩააწყვეს.

- თითოეულ ყუთში რომელი ფერის შოკოლადი აღმოჩნდა?

8 რიგითი ნომერი

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

- პირველი
- იქინჯი
- მესამე

- ვინ არის კარებთან ყველაზე ახლოს მყოფი ბავშვი?
- რამდენი ბავშვი ზის ლალეს წინ?
- რამდენი ბავშვი იქნებოდა თქვენს წინ, თუ მოგიწევდათ ავტობუსში თავისუფალ ადგილას დაჯდომა?

შესწავლა

რიგითი ნომერი უჩვენებს ადგილს რიგში.

მეგზური

ნიმუშის შესაბამისად იპოვეთ თითოეული კუბის ადგილი.

- მეექვსე
- მეხუთე
- მეოთხე
- მესამე
- მეორე
- პირველი

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დაასახელეთ ფინიშთან მიახლოებული პირველი, მესამე და მეოთხე ცხენებზე მჯდომი ბავშვების სახელები.

ფინიში

ანარი

სეზინე

სამირა

ლალე

აინურა

2. დაასახელეთ რიგით მერამდენეა სპილო, კატა, მელა და ლომი.

ამოცანის ამოხსნა

3. ანარი სკოლიდან მარჯვნივ მეორე სახლში ცხოვრობს. ელხანი კი ბიბლიოთეკიდან მარცხნივ პირველ სახლში ცხოვრობს. რამდენი სახლია მათ სახლებს შორის?

განმავლობადობელი დავალებები

1. რომელი ბავშვის მოსაზრებაა მცდარი?

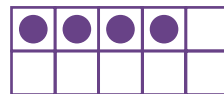
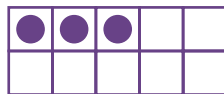
ლალე: 4 ყვითელი ფიგურა,
5 ლურჯი ფიგურა.

სამირა: 6 მწვანე ფიგურა,
4 წითელი ფიგურა.

2. დათვალეთ სათამაშოები თითოეულ ყუთში და იპოვეთ შესაბამისობა.

0

3

1

4

3. სამირა მე-4, ანარი კი მე-10 სართულზე ცხოვრობს. მერამდენე სართულები უნდა გაიაროს სამირმა ანართან ლიფტით მისასვლელად?

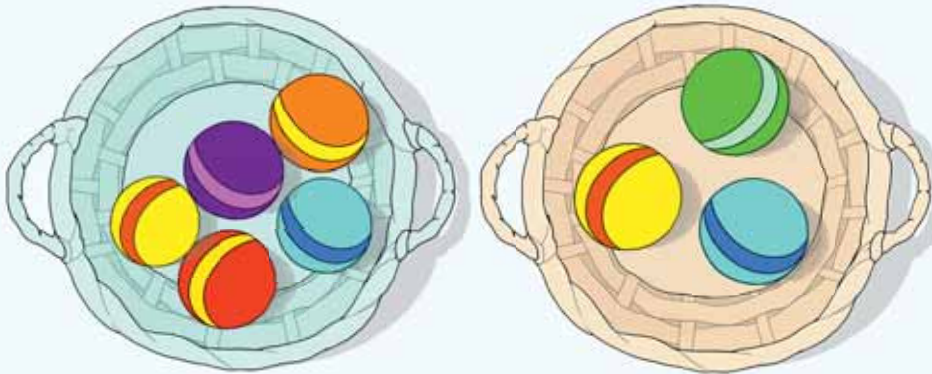

4. ფორთოხლები განსაზღვრული წესით იყო კალათაში ჩაწყობილი. რამდენი ფორთოხალი უნდა იყოს მესამე კალათაში?

9 ნაკლებია და მეტია

გამოკვლევა-განხილვა

- რომელ კალათაში არის მეტი ბურთი?
- როგორ შეიძლება კალათებში ბურთების რაოდენობის გათანაბრება?

საკვანძო სიტყვები

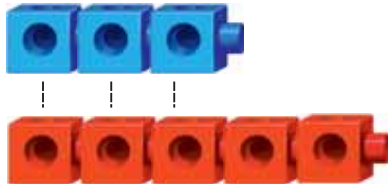
- შედარება
- ნაკლებია
- მეტია
- ტოლია

მეტია ნაკლებია

შესწავლა

დათვლით შეიძლება საგნების რაოდენობის შედარება.

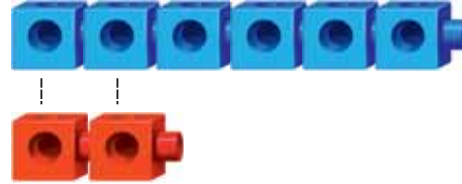

3 კუბი 5 კუბზე ნაკლებია.

●	●	●	○	○
○	○	○	○	○

●	●	●	●	●
○	○	○	○	○

ლურჯი წრეები წითელ წრეებზე ნაკლებია.

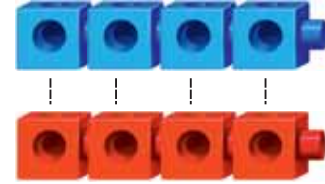

6 კუბი 2 კუბზე მეტია.

●	●	●	●	●
●	○	○	○	○

●	●	○	○	○
○	○	○	○	○

ლურჯი წრეები წითელ წრეებზე მეტია.

კუბების რაოდენობა ტოლია.

●	●	●	●	○
○	○	○	○	○

●	●	●	●	○
○	○	○	○	○

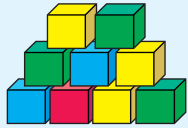
ლურჯი წრეებისა და წითელი წრეების რაოდენობა ტოლია.

მეგზური

დათვალეთ საგნები და შეადარეთ სიტყვებით “ნაკლებია”, “მეტია”, “ტოლია”.

ნიმუში •

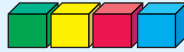
9

მეტია

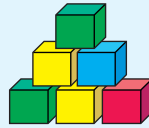
5

ნაკლებია

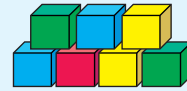
4

ნაკლებია

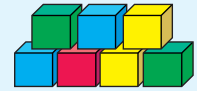
6

მეტია

7

ტოლია

7

?

?

?

?

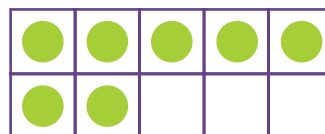
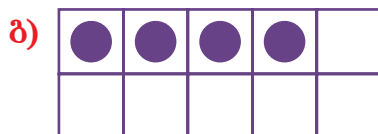
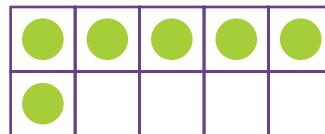
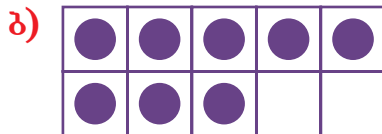
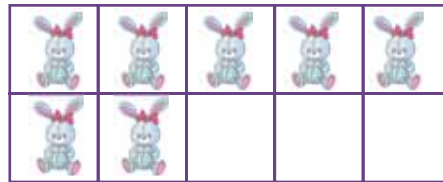
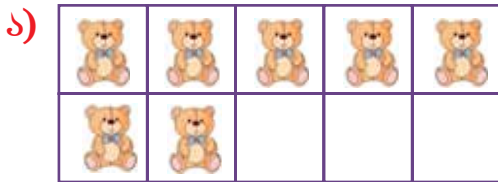

?

?

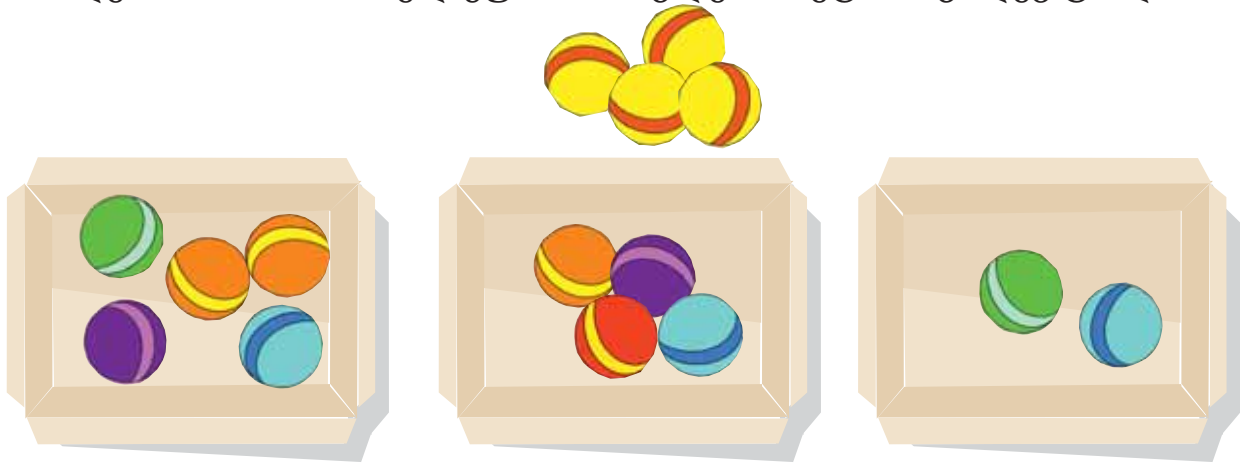
დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რაოდენობრივად შეადარეთ მარცხენა და მარჯვენა ჯგუფები. განსაზღვრეთ ნაკლები, მეტი და რაოდენობრივად ტოლი.

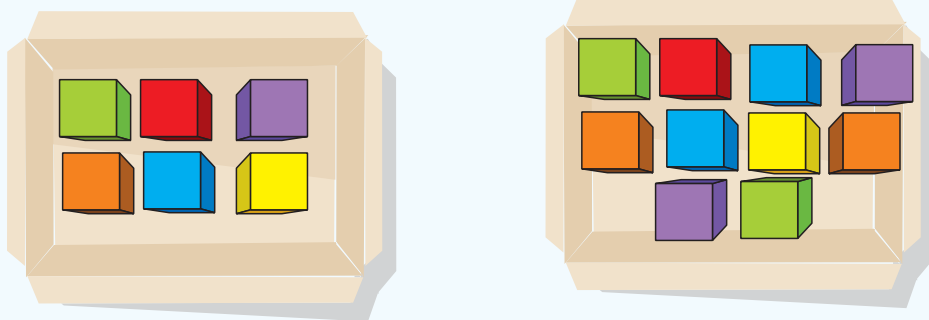

2. შეადარეთ ყვითელი ბურთების რაოდენობა ყუთებში მყოფი ბურთების რაოდენობასთან. რომელ ყუთშია ნაკლები, მეტი ან კიდევ ტოლი?

ამოცანის ამოხსნა

3. აინურას კუბების რაოდენობა 9-ზე ნაკლებია. რომელ ყუთშია აინურას კუბები?

4. სამირამ მუჭში რამდენიმე თხილი დამალა. თხილის რაოდენობა 3-ზე მეტია და 5-ზე ნაკლებია. რამდენი თხილია მის მუჭში?

5. რამდენ რვეულს თუ მისცემს ანარი ლალეს, ლალეს რვეულები ანარის რვეულებზე მეტი აღმოჩნდება?

10 რიცხვების შედარება

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

შედარების ნიშნები:

- $>$ მეტია
- $<$ ნაკლებია
- $=$ ტოლია

თამაში “ვისი მეტია”

მოთამაშეთა რაოდენობა: 2
საჭიროა:

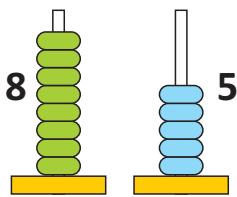
- ბარათები, რომელზეც მოცემულია წრეები 1-დან 10-მდე;
- კიდევ სამი ბარათი თითოეულზე 5 წრით;
- პირლია ნიანგის სურათები.

თამაშის წესი:

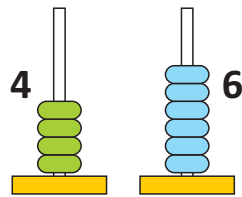
1. ბარათები პირქვე დაიწყობა და აირევა.
2. მოთამაშეები ერთდროულად თითოეული 1 ბარათს ხსნის. ბარათები გვერდით დაიწყობა.
3. ნიანგის პირი გაიღება იმ მხარეს, საითაც რაოდენობა მეტია. ბარათებს შორის შესაბამისი ნიანგის პირი მოთავსდება.

გამარჯვებული არის მოთამაშე, რომლის ბარათების რაოდენობა მეტი იქნება. თამაში შეიძლება 3-5-ჯერ.

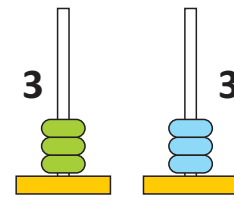
შესწავლა

რვა ხუთზე მეტია.

ოთხი ექვსზე ნაკლებია.

სამი სამის ტოლია.

სიტყვით წარმოთქმული მოსაზრებები რიცხვებითა და ნიშნებით ასე შეიძლება დაიწეროს:

$$8 > 5$$

რვა მეტია ხუთზე

$$4 < 6$$

ოთხი ნაკლებია ექვსზე

$$3 = 3$$

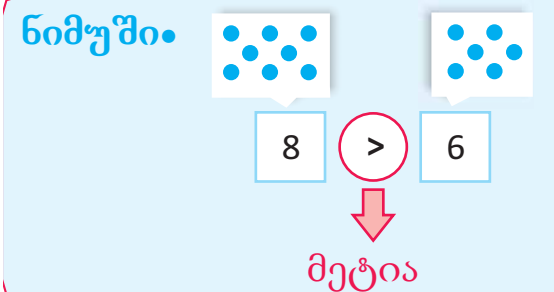

სამი ტოლია სამის

მეგზური

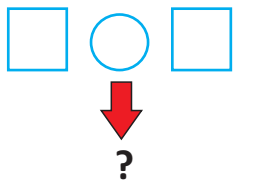
შეადარეთ წერტილების რაოდენობა. განსაზღვრეთ ცარიელი ჩარჩოების შესაბამისი რიცხვები და ნიშნები. “?” ნიშნის ადგილას რომელი სიტყვა უნდა იყოს?

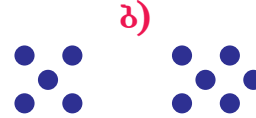
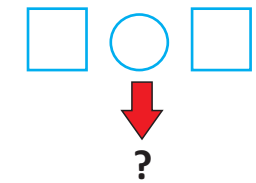
ნიმუში

8 > 6

მეტია

ა)

ბ)

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. შეადარეთ შეერთებული კუბების რაოდენობა. გამოიყენეთ სიტყვები “მეტია”, “ნაკლებია” და “ტოლია”.

2. “*” ადგილას რომელი შედარების ნიშანი უნდა იყოს?

3 * 6

7 * 2

6 * 1

4 * 8

5 * 9

10 * 1

3. იპოვეთ შეცდომები

10 < 9

1 < 4

7 = 8

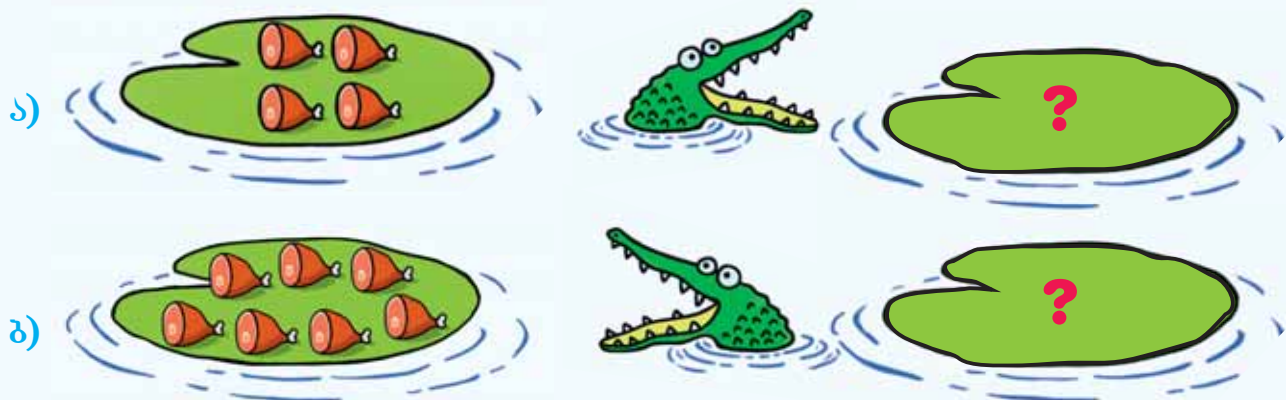
3 < 3

6 < 8

5 > 2

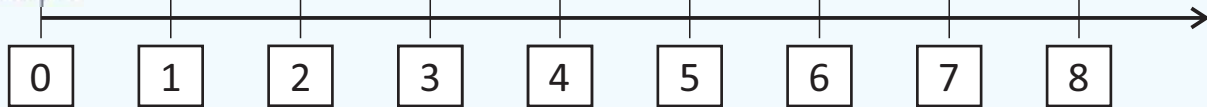
ამოცანის ამოხსნა

4. ნიანგი პირს ყოველთვის იმ მხარეს ალებს, საითაც მეტი საკვებია. რამდენი ნაჭერი ხორცი შეიძლება იყოს მარჯვენა მხარეს?

11 რიცხვითი ღერძი

გამოკვლევა-განხილვა

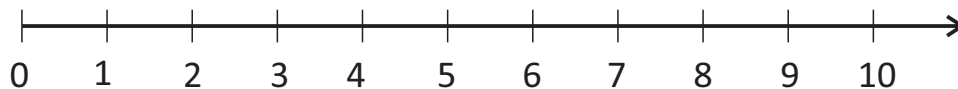

ბაყაყი 0 რიცხვზეა. მისი ერთი ნაბიჯი 1-ის ტოლია.

- რომელ რიცხვზე აღმოჩნდება ბაყაყი, თუ წინ ორჯერ გადახტება?
- კიდევ რამდენჯერ უნდა გადახტეს ბაყაყი რომ აღმოჩნდეს 7 რიცხვზე?

შესწავლა

რიცხვების წრფეზე ტოლი დაშორებით მიმდევრობით განთავსებისას რიცხვითი ღერძი მიიღება.

რიცხვით ღერძზე მარცხენა რიცხვი მარჯვენაზე ნაკლებია.

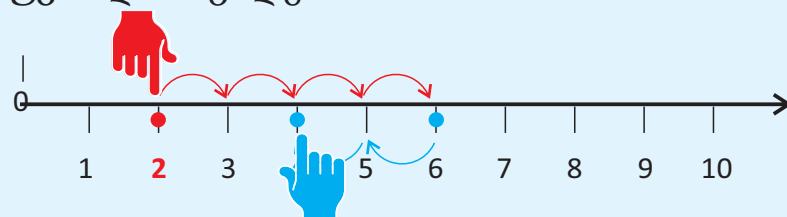
მეგზური

შეასრულეთ მითითება. განსაზღვრეთ რომელ რიცხვზე მიაღწევთ.

- 4 რიცხვიდან 5 ნაბიჯი წინ, შემდეგ კი 3 ნაბიჯი უკან დაითვალოთ.
- 7 რიცხვიდან 3 ნაბიჯი უკან, შემდეგ კი 2 ნაბიჯი წინ დაითვალოთ.

ნიმუში •

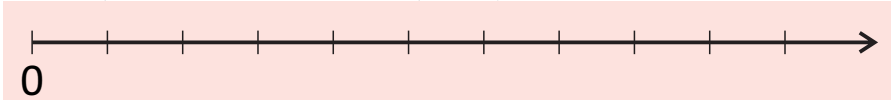
2 რიცხვიდან 4 ნაბიჯი წინ, შემდეგ 2 ნაბიჯი უკან დაითვალოთ.

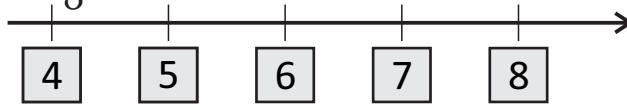
დამოუკიდებელი სამუშაო

შეასრულე დავალებები რიცხვით ღერძზე.

1. უჩვენე 3, 5 და 8 რიცხვების ადგილები.

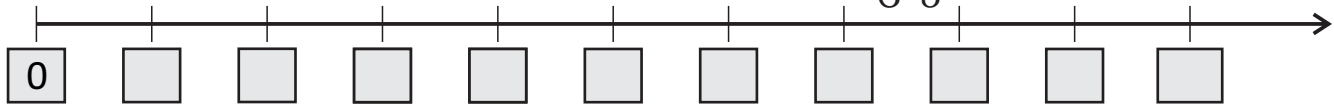

2. უჩვენეთ რიცხვები, რომლებიც 6-დან 2 ნაბიჯით მარჯვნივაა და 5-დან 1 ნაბიჯით მარცხნივაა.

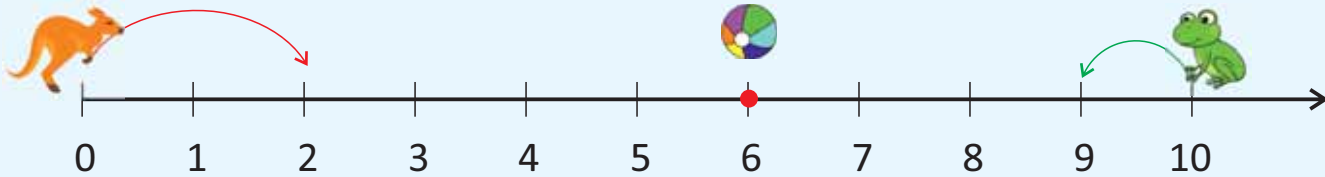
3. უჩვენეთ რიცხვი 8. მისგან:

ა) 3 ნაბიჯით მარცხნივ რომელი რიცხვია?   ბ) 2 ნაბიჯით მარჯვნივ რომელი რიცხვია?

ამოცანის ამოხსნა

4. კენგურუ ყოველ ჯერზე 2 ნაბიჯით, ბაყაყი კი 1 ნაბიჯით ხტება. რამდენჯერ უნდა გადახტდეს თითოეული მათგანი ბურთამდე მისაღწევად?

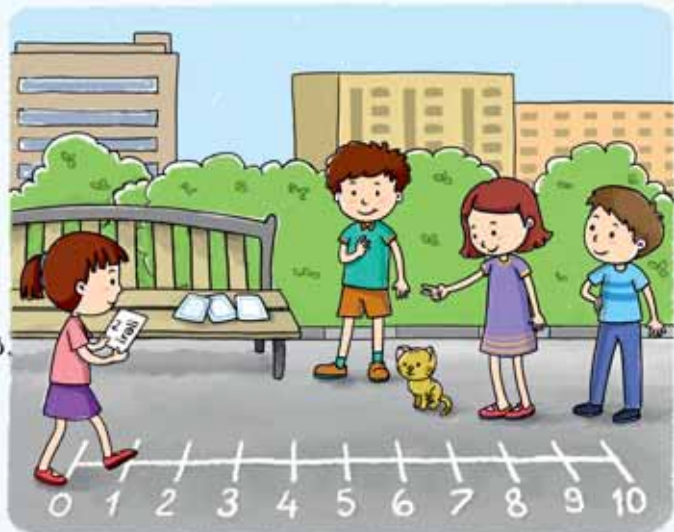

თამაში

ეზოში დახატეთ რიცხვითი ღერძი. დაამზადეთ ამ მაჩვენებლები დაწერებული 4 ბარათი. დააწყვეთ პირქვე და აურიეთ.

პირველი მოთამაშე ერთ ბარათს ხსნის და მითითებას ასრულებს. შემდეგ ბარათს პირქვე ისევ დადებს და აურევს. რიგი გადადის შემდეგ მოთამაშეზე. გამარჯვებული არის ის მოთამაშე, რომელიც რიცხვ 10-ს პირველი მიაღწევს. ბარათი 0 მოთამაშეს საწყის პოზიციაზე აბრუნებს.

12 რიგითობა

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

- რიგითობა
- ზრდის რიგი
- კლების რიგი
- წინა რიცხვი
- მომდევნო რიცხვი

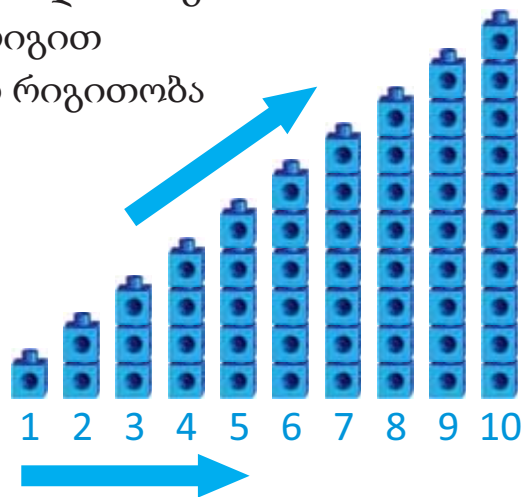
სამირა, რამინი, ელი, აიაზი, ანარი, ელხანი, ლალე, სებინე

- ვის შორის აღმოჩნდება სამირა, თუ ბავშვები ნომრების შესაბამისად განლაგდებიან?
- რომელი ბავშვები იქნებიან ამ შემთხვევაში პირველი და ბოლო?

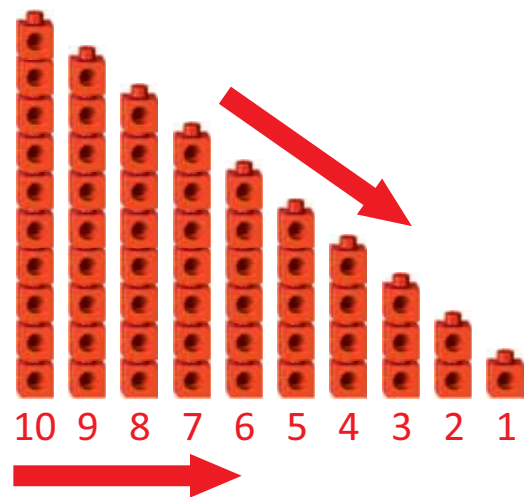
შესწავლა

რიცხვების ზრდის რიგით ან კლების რიგით დალაგებით რიგითობა მიიღება.

ზრდის რიგი

კლების რიგი

მეგზური

დალაგეთ რიცხვების ზრდისა და კლების რიგის მიხედვით.

ნიმუში •

4 2 3

ზრდის რიგი: 2 3 4

კლების რიგი: 4 3 2

ა) 7 6 8

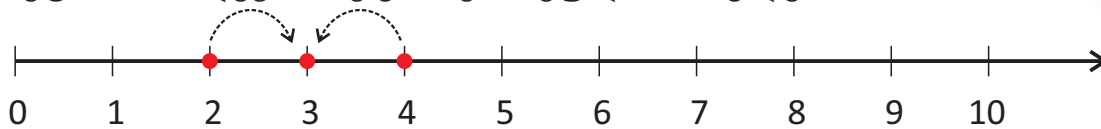
ბ) 9 7 8 10

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რომელ ჯგუფშია დალაგებული რიცხვები ზრდის რიგისა და რომელში კლების რიგის მიხედვით?

ა) 1 2 3 4   ბ) 5 4 3 2   გ) 3 4 5 6   დ) 9 8 7 6

რიცხვით ღერძზე თითოეული ნაბიჯი 1 ერთეულია. თითოეული რიცხვი მის წინ რიცხვზე 1 ერთეულით მეტია, მომდევნოზე კი 1 ერთეულით ნაკლებია.

მაგალითად, რიცხვი 3 მეტია 2-ზე 1 ერთეულით, 4-ზე 1 ერთეულით ნაკლებია.

2. დაასახელეთ რიცხვები, რომლებიც რიცხვით ღერძზე 8-დან 1 ერთეულით მეტია და 1 ერთეულით ნაკლებია.

3. მოცემული რიცხვები დაასახელეთ ზრდის რიგის მიხედვით. გამოიყენეთ რიცხვითი ღერძი.

5 3 4

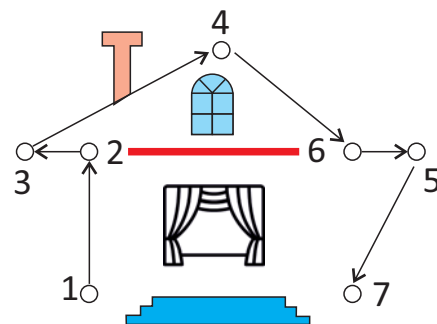
6 8 7

4 1 3 2

9 7 10 8

6 5 8 7 9

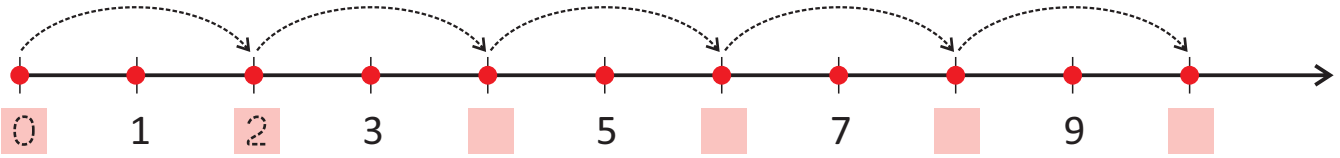
4. სახლის სურათის დახაზვისათვის რიცხვების ზრდის რიგის მიხედვით შეერთება იყო საჭირო. ანარმა ამის გაკეთებისას დაუმჯა რიგი შეცდომები. იპოვეთ სურათზე მისი შეცდომები.

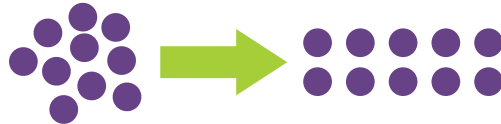

5. იპოვეთ რიცხვი ღერძზე გამოტოვებული რიცხვები.

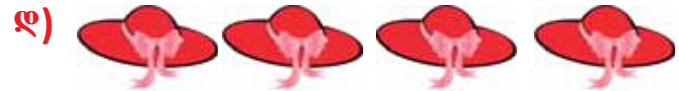
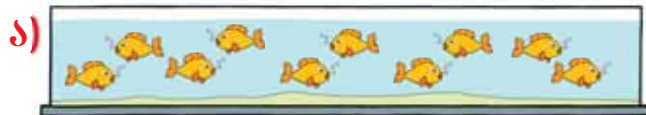

ორობით დათვლით საგნების რაოდენობა შეიძლება უფრო მარტივად ვიპოვოთ:

ორი – ოთხი – ექვსი – რვა – ათი

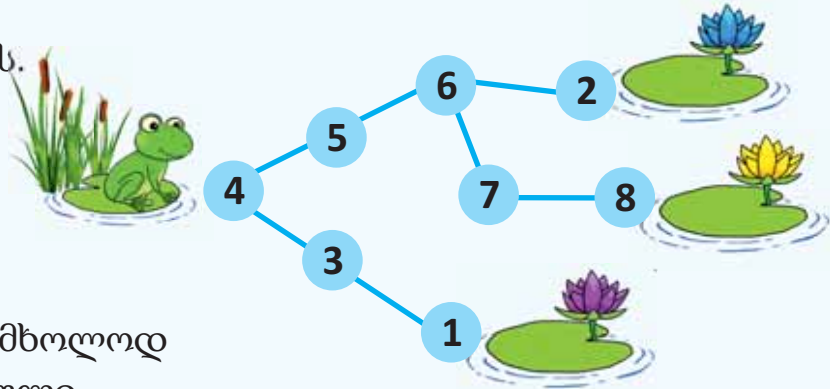

6. დათვალეთ ორ-ორობით.

ამოცანის ამოხსნა

7. ბაყაყი ხაზებზე მოძრაობს. რომელ ყვავილთან მიაღწევს ის თუ იმოძრაებს მხოლოდ ზრდის რიგით?

8. ყვავილები საყვავილეში მხოლოდ თითო-თითო იყო დარგული. ბავშვებმა ეს ყვავილები მიწაში ორ-ორად გადარგეს. იპოვეთ საყვავილეების რაოდენობა გადარგული ყვავილების მიხედვით.

განმავლობადობელი დავალებები

1. შეადარეთ.

$5 * 5$

$7 * 10$

$9 * 6$

$8 * 5$

$1 * 4$

$7 * 3$

$3 * 8$

2. იპოვეთ შეცდომები.

$2 < 5$

$3 > 5$

$0 < 10$

$2 = 7$

$0 > 1$

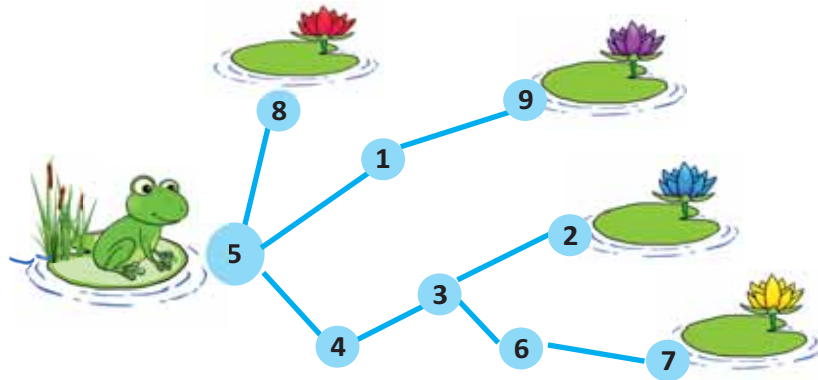
$8 < 3$

$1 > 10$

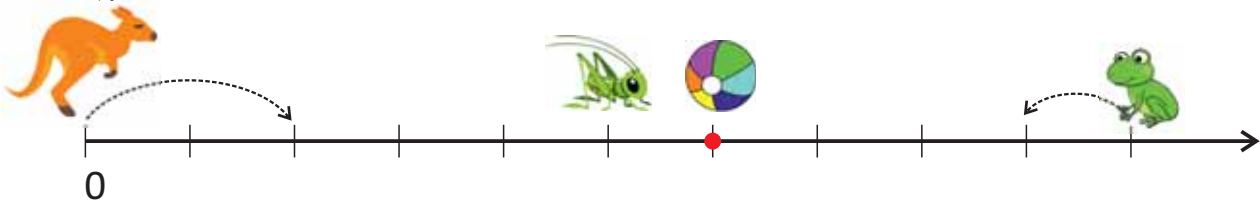
3. რამდენი ბუშტი უნდა მისცეს ანარმა ლალეს, რომ მათი რაოდენობა გათანაბრდეს?

4. ბაყაყი მოძრაობს ხაზებზე. რომელ ყვავილთან მიაღწევს ის, თუ მხოლოდ რიცხვების კლების რიგით გადახტება?

5. კენგურუ ყოველ ჯერზე 2, კალია და ბაყაყი კი 1 ერთეულით ხტება. რამდენჯერ უნდა გადახტეს თითოეული მათგანი რომ ბურთამდე მიაღწიოს?

უპრობა და ბამოკლება (10-მდე)

მზად ვართ?

- რა ადგილია გამოსახული სურათზე?
- რამდენი ჟირაფია ზღუდესთან? რამდენი უახლოვდება მას? რამდენი გახდება საერთო რაოდენობა?
- რამდენი სპილო იყო ზღუდესთან? აქედან რამდენი წავიდა და რამდენი დარჩა?
- რამდენი დათვის ბელია გამოსახული? რამდენი დათვი იქნება მათი დედასთან მისვლის შემდეგ?
- რამდენი ბუშტი ჰქონდა ელხანს? რამდენი გაუშვა ჰაერში და რამდენი დარჩა?

13 რიცხვების სამეული

გამოკვლევა-განხილვა

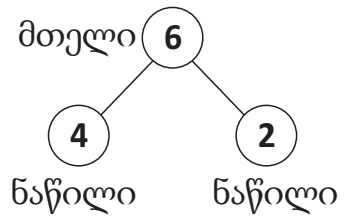
აინურას უნდა ვაშლები ჩააწყოს ორ კალათაში.

- როგორ შეიძლება გააკეთოს მან ეს სხვადასხვანაირად?

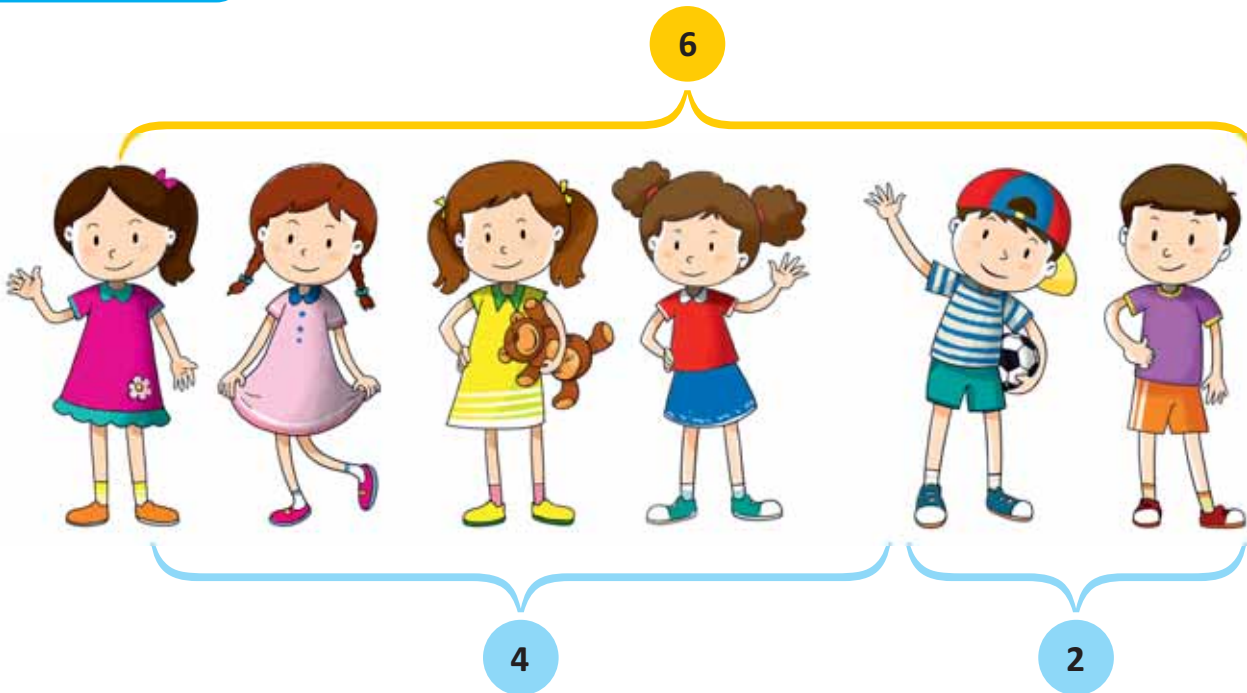
საკვანძო სიტყვები

- რიცხვების სამეული

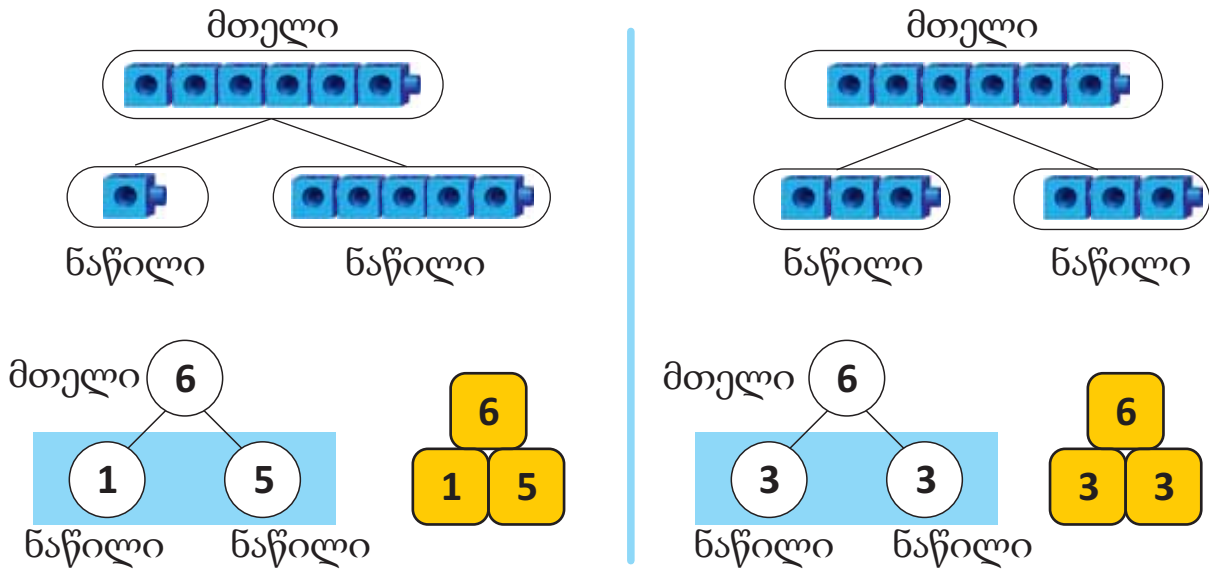
შესწავლა

სურათზე გამოსახულია 6 ბავშვი მათ შორის 4 გოგონა, 2 კი ბიჭია. რიცხვები 4 და 2 შეადგენს რიცხვს 6.

რიცხვები შეიძლება დაიყოს ორ ნაწილად. სანიმუშოდ რიცხვი 6 დავყოთ ორ ნაწილად.

მთელი და მისი ორი ნაწილი შეადგენს რიცხვების სამეულს.

მეგ ზური

რიცხვების სამეულის დასრულებისათვის რამდენი ცალი ხილი უნდა იყოს ხელსახოცის ქვეშ?

ნიმუში •

4

3

1

ა)

6

4

?

ბ)

8

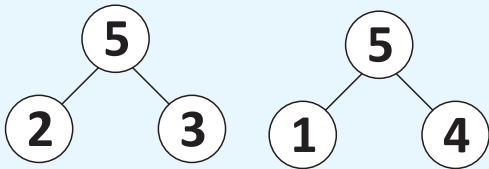
5

?

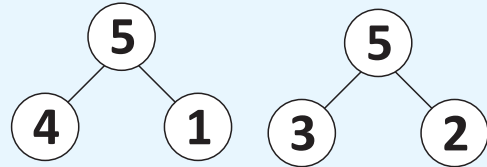
დამოუკიდებელი სამუშაო

1. განსაზღვრეთ გამოსახულების შესაბამისი რიცხვების სამეულეები.

ა)

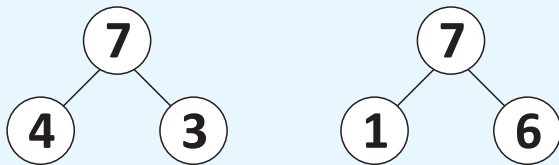
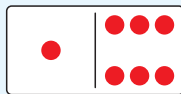

ბ)

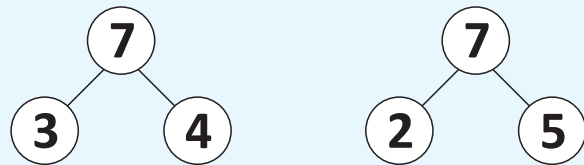
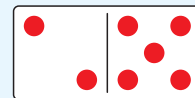

2. განსაზღვრეთ დომინოს ქვის შესაბამისი რიცხვების სამეული.

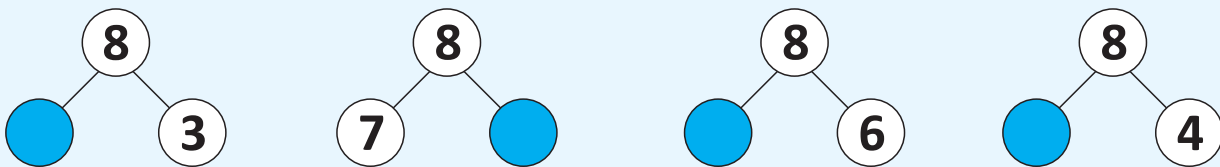
ა)

ბ)

3. რომელი რიცხვები უნდა იყოს ცარიელ წრეებში?

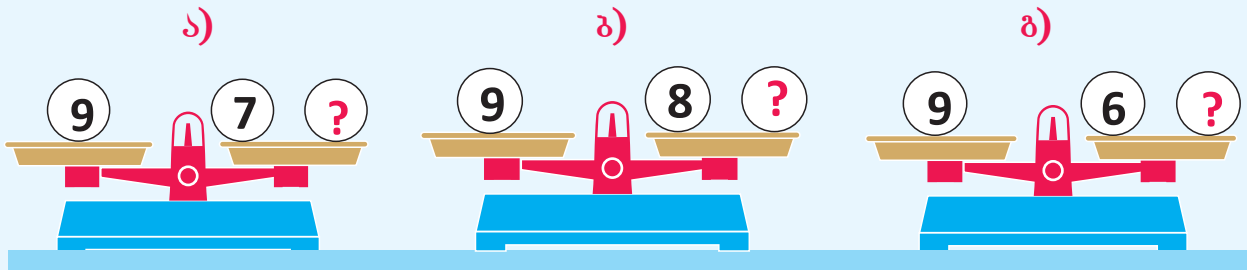

4. რომელი რიცხვები უნდა იყოს ცარიელ უჯრებში?

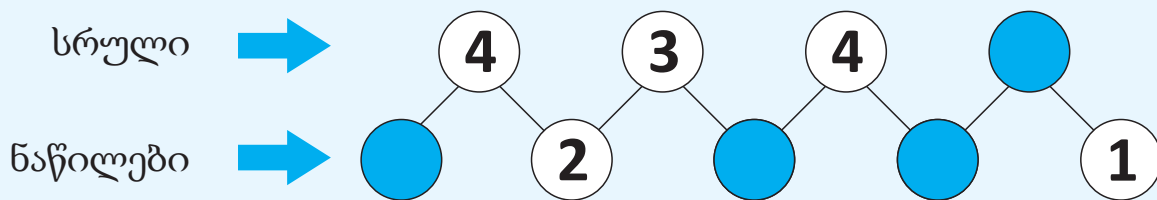

ამოცანის ამოხსნა

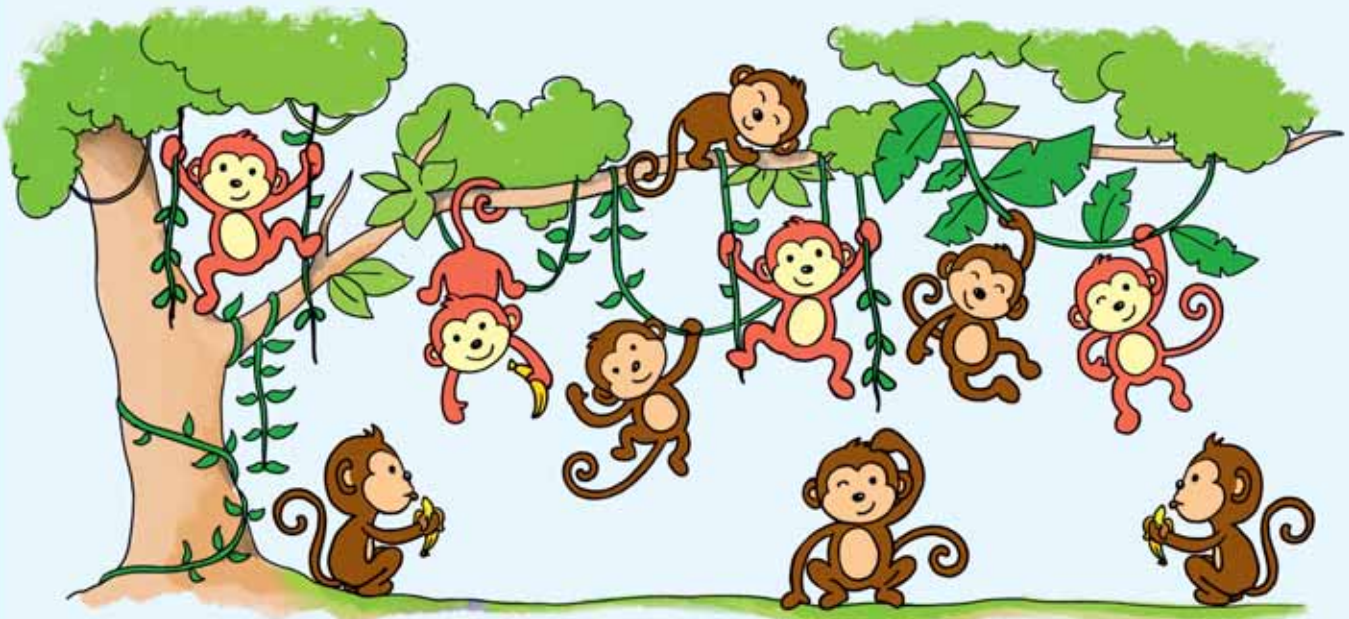
5. “რიცხვითი სასწორის” მხარეები გათანაბრებულია “?” ნიშნის ადგილას რომელი რიცხვი უნდა იყოს?

6. რიცხვების სამეულებების დასრულებისათვის თავისუფალ ადგილებში 1, 2, 3 და 4 რიცხვებიდან რომელი შეესაბამება?

7. სურათის მიხედვით შეადგინეთ ამოცანა რიცხვი 10-ის ნაწილების შესახებ.

14 დამატება, გაზრდა

გამოკვლევა-განხილვა

მზე შინა და მზე გარეთა,
 მზევ, შინ შემოდიო.
 უკივლია მამალსაო,
 მზევ, შინ შემოდიო.

გათენდი, თუ გათენდები,
 მზევ, შინ შემოდიო.
 მზე დაწვა და მთვარე შობა,
 მზევ, შინ შემოდიო.

(ხალხური)

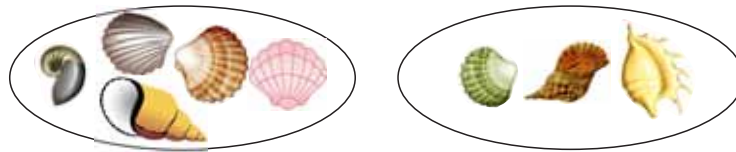

სურათზე დათვალეთ ბიჭები და გოგონები.

- სულ ერთად რამდენი ბავშვია?
- როგორ შეიძლება გამოისახოს წერტილებით ბიჭებისა და გოგონების რაოდენობა?

შესწავლა

საგნების ერთ ჯგუფს შეიძლება დაემატოს სხვა საგნები. ამ საგნების საერთო რაოდენობის პოვნისათვის მათი ერთად დათვლაა საჭირო.

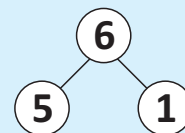
5 ნიჟარისათვის 3 ნიჟარის დამატებით მიიღება 8 ნიჟარა.

მეგზური

იპოვეთ შესაბამისობა. რომელი რიცხვები უნდა იყოს წერტილების ადგილას?

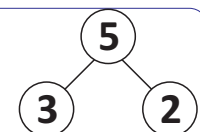
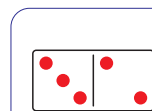
ნიმუში •

5 კუბისათვის 1 კუბის მიმატებით 6 კუბი მიიღება.

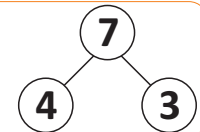
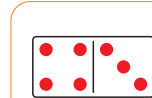
ა)

... კუბისათვის ... კუბის დამატებით ... კუბი მიიღება.

ბ)

... კუბისათვის ... კუბის დამატებით ... კუბი მიიღება.

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. სეზინე და ანარი ეზოში ხეებს რგავენ. რომელი რიცხვების სამეული შეესაბამება ხეების რაოდენობას?

საკვანძო სიტყვები

- დამატება
- გაზრდა
- შეკრება

ამოცანის ამოხსნა

2. ბავშვები ფეხბურთს თამაშობდნენ. მათ 2 ბავშვიც დაემატა. რამდენი გახდა სულ ბავშვების რაოდენობა? დაწერეთ შესაბამისი რიცხვების სამეული.

3. ეზოში სამი ბავშვი დამალობანას თამაშობდა. მათ შემოუერთდა 2-ზე მეტი და 4-ზე ნაკლები ბავშვი. რამდენი ბავშვია სულ?

15 რიცხვების შეკრება

გამოკვლევა-განხილვა

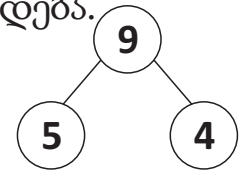
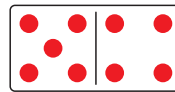
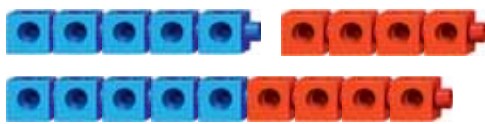
დათვალეთ წითელი და ლურჯი ბუმბები.

- რისი ტოლია ბუმბების საერთო რაოდენობა?
- როგორ შეიძლება ამის გამოსახვა ფერადი წრეებითა და რიცხვების სამეულებით?

შესწავლა

5 შეერთებულ კუბს თუ 4 დაემატება მათი რაოდენობა 9 გახდება.

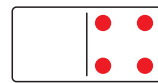
ორი რიცხვის ჯამის პოვნისათვის გამოიყენება შეკრების მოქმედება.

მივუმატოთ   ტოლია
 ↓   ↓
 $5 + 4 = 9$
 ↑   ↑   ↑
 შესაკრები   შესაკრები   ჯამი

რიცხვის ნულთან ან ნულის რიცხვთან შეკრებისას ჯამი ამ რიცხვის ტოლია.

$1 + 0 = 1$

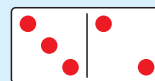

$0 + 4 = 4$

მეგზური

განსაზღვროთ შესაბამისობა. რა სიტყვები უნდა იყოს წერტილების ადგილას?

ნიმუში •

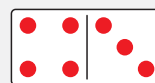

$3 + 2 = 5$

სამს მივუმატოთ ორი ტოლია ხუთის.

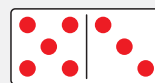
ხუთი ... სამი ... რვა.

$4 + 3 = 7$

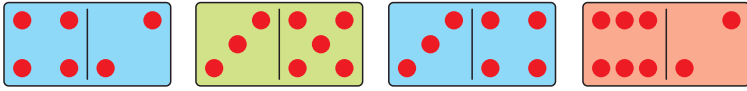
... მივუმატოთ სამი ... შვიდის.

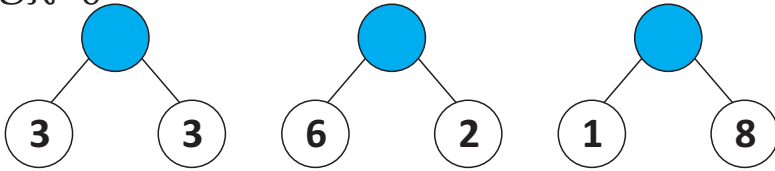
$5 + 3 = 8$

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. გამოთვალეთ ქულების რაოდენობა დომინოს თითოეულ ქვაზე.

2. რომელი რიცხვები უნდა იყოს თავისუფალ უჯრებში?

3. გამოთვალეთ ჯამი.

2 + 1	0 + 3	3 + 1	7 + 0	3 + 3	8 + 0	1 + 9	6 + 4
2 + 3	6 + 0	5 + 5	0 + 0	4 + 2	5 + 0	3 + 5	10 + 0

4. იპოვოთ შეცდომები.

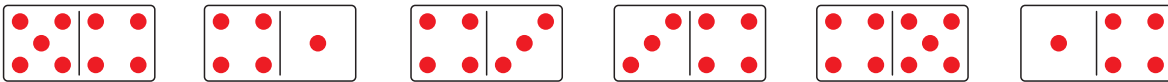
$3 + 0 = 0$ $0 + 2 = 2$ $0 + 5 = 4$ $1 + 0 = 10$

• შესაკრებების ადგილების შეცვლით ჯამი არ იცვლება.

$1 + 3 = 4$ $3 + 1 = 4$
 $1 + 3 = 3 + 1$

5. გამოთვალეთ ქულები თითოეულ დომინოს ქვაზე. მიუთითეთ დომინოს ქვები, რომლებზეც იგივე რაოდენობის ქულები იქნება.

6. რა რიცხვი უნდა იყოს თავისუფალ უჯრებში?

ა) $3 + 7 = 10$ $\square + 3 = 10$	ბ) $2 + 7 = 9$ $7 + \square = 9$	გ) $0 + 2 = 2$ $2 + \square = 2$
დ) $2 + 8 = \square + 2$	ე) $2 + 5 = 5 + \square$	ვ) $\square + 4 = 4 + 3$

საკვანძო სიტყვები

• შეკრება

შესაკრებები   ჯამი

$2 + 1 = 3$

შეკრების ნიშანი

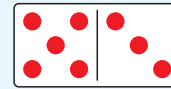
• გამოსახულება

• ქვეშიწერით შეკრება

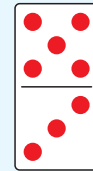
$$\begin{array}{r} 2 \\ + 1 \\ \hline 3 \end{array}$$

- შესაკრებები შეიძლება ერთმანეთის ქვეშაც დაიწეროს.

$$5 + 3 = 8$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 3 \\ \hline 8 \end{array}$$

7. იპოვეთ ჯამი ქვეშმიწერითი შეკრებით.

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 1 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

8. რომელი რიცხვები უნდა იყოს თავისუფალ უჯრებში?

შესაკრები	2	5	0	8	9	2
შესაკრები	1	3	1	2	0	3
ჯამი						

ამოცანის ამოხსნა

9. დათვის ორი ბელი გამოქვაბულშია. რამდენი დათვის ბელია სულ?

აოხსენით ამოცანები

მათაბასოვში

- ბაიაზო ამოცანა
- შვალდინე ბეგია
- აოხსენი
- შვამოწმი

1. როგორ შეიძლება გაიყონ სამირმა და სებინემ ერთმანეთს შორის სამი ნამცხვარი? დაწერეთ შესაბამისი რიცხვების სამეულები.

2. ანარმა ბალიდან 2, აინურამ კი 3 ვაშლი მოწყვიტა. რამდენი ვაშლი იქნება სულ, თუ ისინი ყველა ვაშლს ერთ თეფშზე მოათავსებენ?

3. ელხანს მეგობრები გარს შემოიკრიბა და საინტერესო ისტორიას ყვებოდა. მათი რაოდენობა ელხანთან ერთად 4 იყო. მათ კიდევ 2 ბავშვი შემოუერთდა. სულ რამდენი ბავშვია ახლა?

4. ანარს 3 სათამაშო მანქანა ჰქონდა. დაბადების დღეზე კიდევ 4 სათამაშო მანქანა აჩუქეს. რამდენი გახდა ანარის სათამაშო მანქანების რაოდენობა?

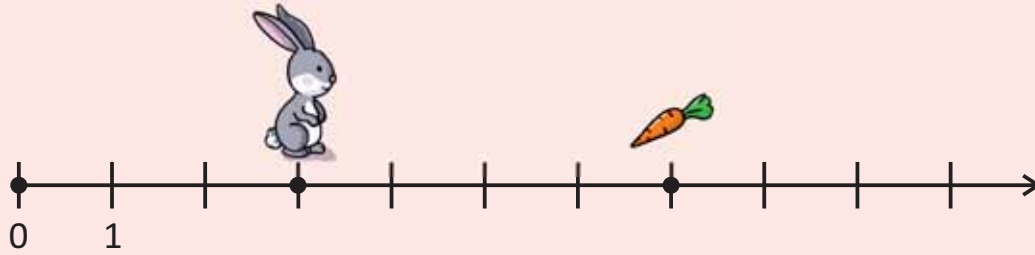

5. აინურა ზაფხულში სოფელში წავიდა. მან სამკურნალო ყვავილებიდან ჯერ 6, შემდეგ კი 3 კონა დაამზადა. სულ რამდენი კონა ყვავილი შეკრა აინურამ?

16 შეკრება რიცხვით ღერძზე

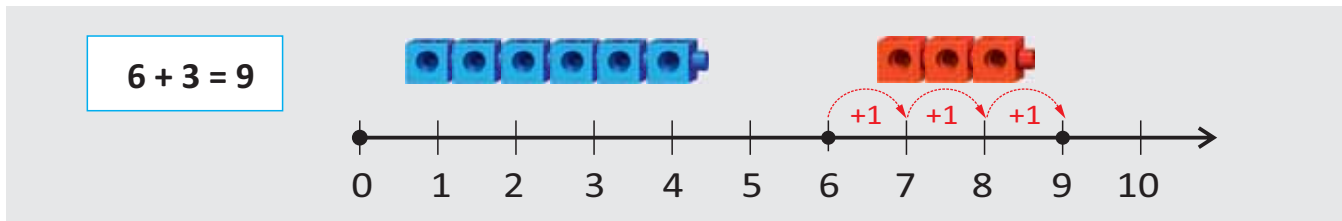
გამოკვლევა-განხილვა

- რომელ რიცხვზეა კურდღელი?
- კურდღლის თითოეული ნაბიჯი 1-ის ტოლია. რამდენჯერ უნდა ისკუპოს მან სტაფილომდე მისაღწევად? რომელ რიცხვზეა სტაფილო?

შესწავლა

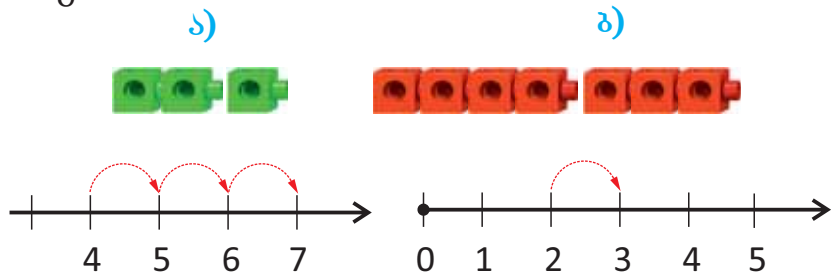
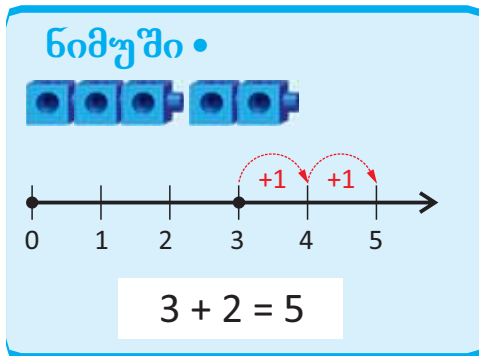
რიცხვების შეკრებისათვის რიცხვითი ღერძის გამოყენებაც შეიძლება. ამ დროს ჯერ ერთი შესაკრების ადგილი განისაზღვრება, შემდეგ კი მეორე შესაკრებამდე წინ დაითვლება. რიცხვი, რომელზეც გავჩერდებით ჯამის მაჩვენებელია

- რიცხვი 6-დან 3 ერთეულის წინ დათვლით 9 მიიღება

მეგზური

შეუსაბამეთ კუბების რაოდენობა რიცხვით ღერძზე შეკრებას. ჩაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. უჩვენეთ შესაბამისი რიცხვები რიცხვით ღერძზე დათვლით.

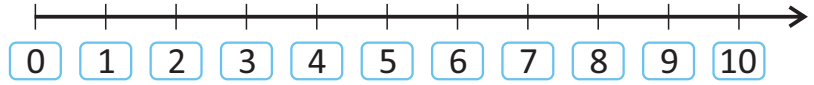
ა) რიცხვი 4-დან 2 ერთეულით წინ

ბ) რიცხვი 7-დან 3 ერთეულით წინ

გ) რიცხვი 5-დან

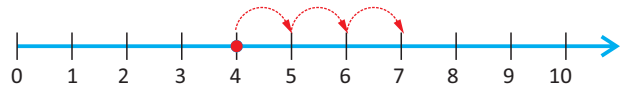
2 ერთეულით წინ

დ) რიცხვის 6-დან 3 ერთეულით წინ

საკვანძო სიტყვები

• წინ დათვლა

მოიფიქრე!

რატომ არის შეკრების დროს დიდი შესაკრებიდან დაწყება უფრო ადვილი?

2. იპოვოთ ჯამი რიცხვით ღერძზე წინ დათვლით.

$$0 + 4$$

$$2 + 5$$

$$9 + 1$$

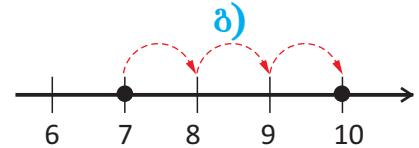
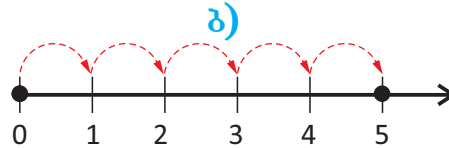
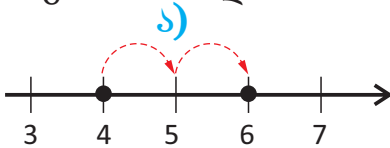
$$6 + 3$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

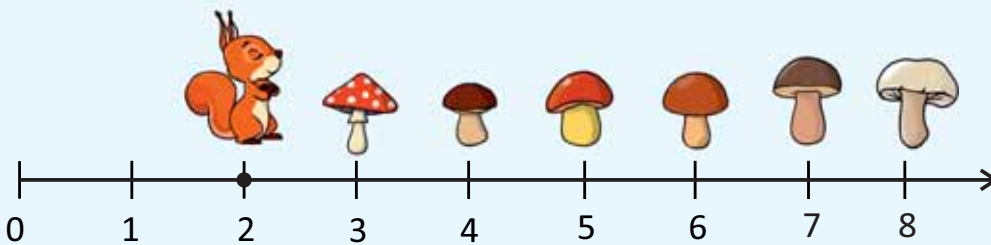
3. დაწერეთ მაგალითები რიცხვით ღერძზე მოცემული გამოსახულებების შესაბამისად.

ამოცანის ამოხსნა

4. ამოხსენით მაგალითების დაწერით.

- ციყვა დამალა თხილი 3 ნაბიჯით წინ მყოფი სოკოს ქვეშ. რომელი რიცხვის შესაბამისი სოკოს ქვეშ არის თხილი?
- იგივე სოკოდან ორი ნაბიჯით წინ დამალა რკო. რომელ რიცხვს შეესაბამება სოკო, რომლის ქვეშ არის რკო?

17 გამოსახულებები სამი შესაკრებით

გამოკვლევა-განხილვა

საყვავილეში 1 ყვითელი ყვავილი იყო. სებინემ ბალიდან 3 წითელი და სამი ვარდისფერი ყვავილი მოწყვიტა და საყვავილეში ჩადო.

საკვანძო სიტყვები

- გამოსახულება სამი შესაკრებით

შესაკრებები   ჯამი

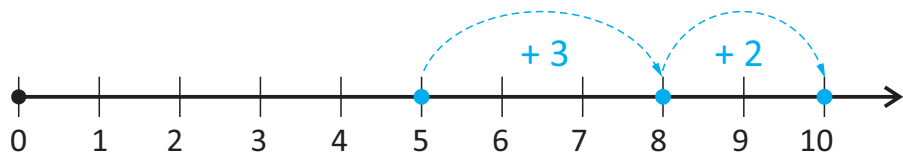
$$\begin{array}{c} 1 + 4 + 3 = 8 \end{array}$$

- როგორ შეიძლება ვიპოვოთ საყვავილეში ყვავილების რაოდენობა?

შესწავლა

სამი რიცხვის ჯამის გამოთვლისათვის ჯერ ამ რიცხვებიდან ორის ჯამი გამოითვლება. შემდეგ კი ჯამს მესამე შესაკრები დაემატება.

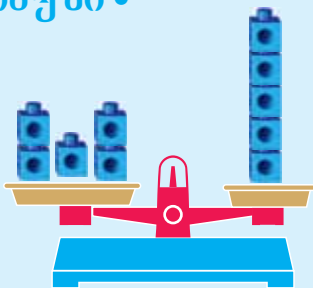
$$\begin{array}{c} 5 + 3 + 2 = 10 \\ 8 \\ 8 + 2 = 10 \end{array}$$

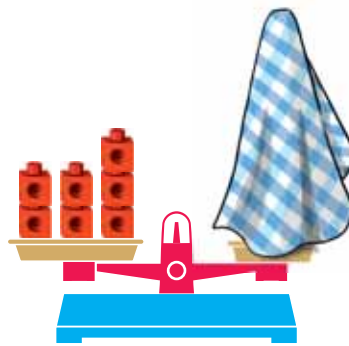
მეგზური

სასწორის მხარეები გაწონასწორებულია. რამდენი შეერთებული კუბია მარჯვენა მხარეს? დაწერეთ რვეულში მაგალითები შესაკრებების შესახებ.

ნიმუში •

$$2 + 1 + 2 = 5$$

ა)

ბ)

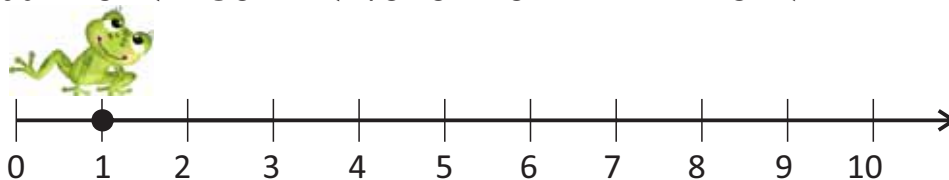

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. სულ რამდენი ქულაა სამ კამათელზე? დაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

2. ბაყაყი 1 რიცხვზეა. რომელ რიცხვზე აღმოჩნდება ის, თუ წინ 2, შემდეგ კი 3 ნაბიჯით გადახტება? დაწერეთ შესაბამისი მაგალითი.

3. გამოთვალეთ სამშესაკრებიანი გამოსახულების მნიშვნელობა.

$$3 + 3 + 1$$

$$4 + 2 + 1$$

$$5 + 2 + 3$$

$$7 + 1 + 2$$

$$4 + 4 + 1$$

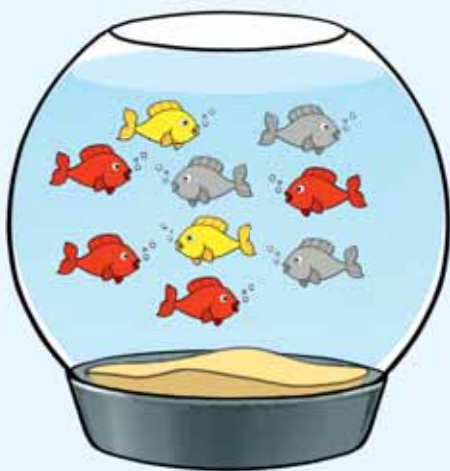
$$6 + 1 + 2$$

$$2 + 2 + 1$$

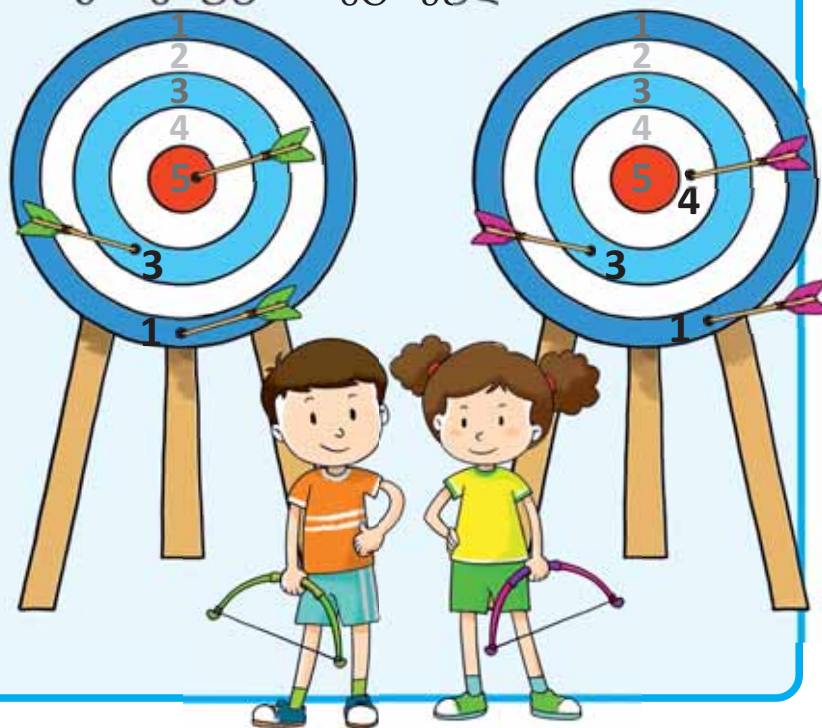
$$3 + 3 + 4$$

ამოცანის ამოხსნა

4. შეადგინეთ ამოცანა სურათის მიხედვით. ამოხსენით მაგალითის შედგენით.

5. სამირი და სებინე ისრის სროლის შეჯიბრში მონაწილეობდნენ. თითოეულმა მათგანმა 3 ისარი ისროლა. რომელმა მოაგროვა უფრო მეტი ქულა?

18 შეკრების სხვა ხერხები

გამოკვლევა-განხილვა

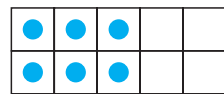
ლალე და სამირა ტყეში სოკოს საკრეფად წავიდნენ. თითოეულმა მათგანმა 2 სოკო მოკრიფა. შემდეგ ლალემ 1 სოკოც იპოვა.

- სულ რამდენი სოკო მოკრიფეს ბავშვებმა?

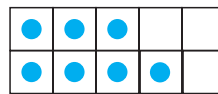
შესწავლა

თუ რიცხვს თავის თავს მივუმატებთ რიცხვის ორმაგი მიიღება.

$3 + 3$

რიცხვი 3-ის ორმაგი

$3 + 4 = 3 + 3 + 1$

რიცხვი 3-ის ორმაგზე ერთით მეტი

მეგზური

დათვალეთ წრეები. დაწერეთ რიცხვის ორმაგისა და ორმაგზე ერთით შესაბამისი გამოსახულებები.

ნიმუში •

ორმაგი

 $1 + 1$

ორმაგზე 1-ით მეტი

 $1 + 2 = 1 + 1 + 1$

ა) ?

 ?

ბ) ?

 ?

მოიფიქრე!

როგორ შეიძლება გამოვიყენოთ $2 + 3$ ჯამი, $2 + 2$ ჯამის მოძებნაში?

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. იპოვეთ რიცხვის ორმაგისა და ორმაგზე 1-ის მიმატების შესაბამისი გამოსახულებები. გამოთვალეთ ჯამი.

$3 + 3$	$3 + 4$	$1 + 5$	$5 + 5$	$4 + 5$
$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ + 1 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$

საკვანძო სიტყვები

- რიცხვის ორმაგი
- რიცხვის ორმაგზე 1-ით მეტი

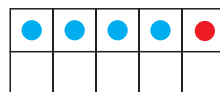

$2 + 2$

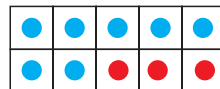
$2 + 2 + 1$

- რიცხვი 4-ის 5-მდე შესავსებად საჭიროა მას 1 მივუმატოთ.

$4 + 1 = 5$

- რიცხვი 7-ის 10-მდე შესავსებად საჭიროა მას 3 მივუმატოთ.

$7 + 3 = 10$

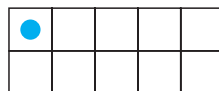
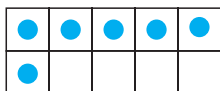
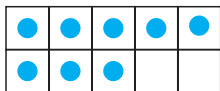
2. განსაზღვრეთ თავისუფალ უჯრებში ჩასაწერი რიცხვები.

$1 + \square = 5$

$3 + \square = 5$

$2 + \square = 5$

3. რამდენი წრე არ ყოფნის 10-მდე შესავსებად?

4. განსაზღვრეთ თავისუფალ უჯრებში ჩასაწერი რიცხვები.

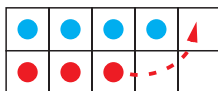
$9 + \square = 10$

$7 + \square = 10$

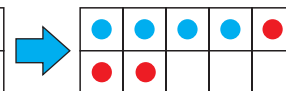
$4 + \square = 10$

$2 + \square = 10$

- შესაკრებებიდან ერთ-ერთის 5-მდე შევსებით ჯამის პოვნა შეიძლება.

$4 + 3$

$4 + 1 + 2 = 7$

5

5. გამოთვალეთ 5-მდე შევსებით.

$4 + 2$

$3 + 3$

$3 + 4$

$4 + 4$

- სამი რიცხვის ჯამის უფრო სწრაფად მოსაძებნად ჯერ ადვილად შესაკრები ორი რიცხვის ჯამი მოიძებნება. შემდეგ კი ამ რიცხვს მესამე მიემატება.

$$1 + 5 + 4 = 10$$

$$3 + 2 + 4 = 9$$

6. გამოთვალეთ ჯამი ადვილი ხერხით.

$2 + 4 + 1$

$1 + 3 + 4$

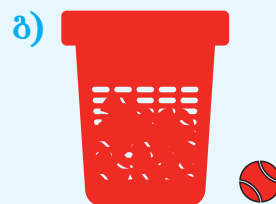
$2 + 4 + 3$

$3 + 3 + 2$

$2 + 2 + 3$

ამოცანის ამოხსნა

7. თითოეული ბურთის 10 ცალია. რამდენი ბურთია შესაბამის კალათებში?

8. აინურას 3 კალამი აქვს. ანარის კალმების რაოდენობა მისი კალმების რაოდენობის ორმაგია. რამდენი კალამი აქვს ანარს?

თამაში

“ვინ სწრაფად გამოთვლის”

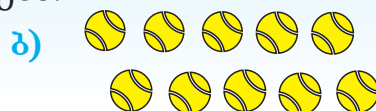
მეგობრებთან ერთდროულად ერთი ხელის ნებისმიერი რაოდენობის თითი გაშალეთ. გამარჯვებულია ის, ვინც გაშლილი თითების საერთო რაოდენობას მალე დაითვლის. თამაში რამდენჯერმე გაიმეორეთ.

განმავლობადობელი დავალებები

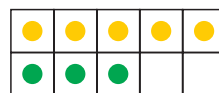
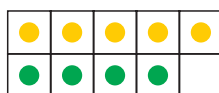
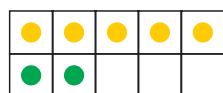
1. რომელი რიცხვის ორმაგს შეესაბამება საგნების რაოდენობა?
დაწერეთ მათემატიკური გამოსახულება.

2. შეადგინეთ ამოცანა სურათის შესაბამისად.
დაწერეთ მაგალითი პინგვინების
რაოდენობის გამოთვლისათვის.

3. ელხანმა დაბადების დღეზე 8 თანაკლასელი დაპატიჟა. ხუთი ბავშვი
მოვიდა. კიდევ რამდენი ბავშვი იყო მოსასვლელი? რომელი ათეულის
ჩარჩოს შეესაბამება ამოცანის ამოხსნა?

4. სტრიქონებისა და სვეტების მიხედვით
რიცხვების ჯამი 5-ის ტოლი უნდა
იყოს. იპოვეთ თავისუფალ უჯრებში
ჩასაწერი რიცხვები.

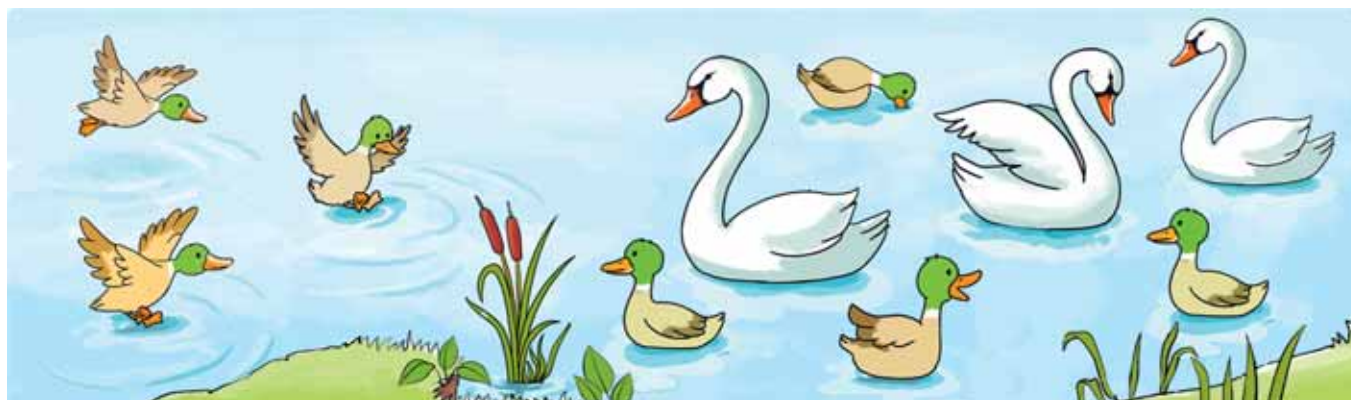
ა)

1	3	
2	1	
2		

ბ)

3		0
1	3	
1	0	

5. ტბაში 4 იხვი და 3 გედი დაცურავდა. მათ სამი იხვიც შეემატა. სულ
რამდენი ფრინველია ტბაში?

19 შემცირება გამოკლება

გამოკვლევა-განხილვა

იწილო-ბიწილო,
შროშანა გვრიტინო,
ალხო, მალხო
ჩიტმა განხოს.
შენი ფესვი,
ფესვმადური
აბდა, უბდა,
გადასკუპდა.

(ხალხური)

ეზოში ოთხი ბავშვი დამალობანას თამაშობდა.
ყოველი გათვლის ბოლოს ერთი მოსწავლე
გავიდა. ბოლოს დარჩენილმა თვალები
დახუჭა. დანარჩენი ბავშვები კი დაიმალნენ.

• რამდენი ბავშვი დაიმალა?

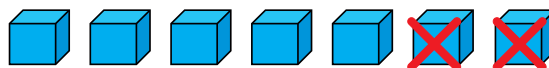
საკვანძო სიტყვები

- შემცირება
- გაცალკეება
- გამოკლება

შესწავლა

საგნების ჯგუფიდან რამდენიმეს გამოკლებისას (გასვლისას) მათი
რაოდენობა მცირდება. 7 კუბიდან 2 კუბის გამოკლებისას (გასვლისას)
დარჩება 5 კუბი.

მეგზური

შერთებული კუბებიდან აღებულ კუბებს თუ გამოვაკლებთ, რამდენი დარჩება? რიცხვების სამეულელებში თავისუფალ ადგილებს რომელი რიცხვი შეესაბამება?

ნიმუში •

ა)

ბ)

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დაასრულეთ მოსაზრებები. ბუდეში

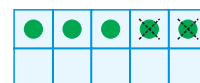
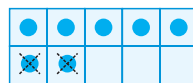
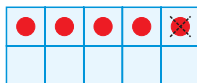
- ... ფრინველი იყო.
- ... ფრინველი გაფრინდა.
- ... ფრინველი დარჩა.

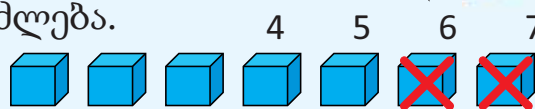
2. ექვსი ფუტკრიდან ორი გაფრინდა. რამდენი დარჩა?

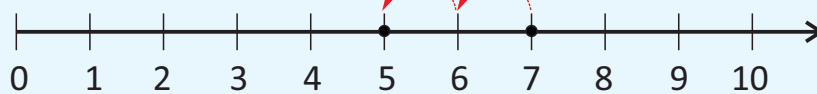
3. ანარის 5კონფეტი ჰქონდა. მან 2 შეჭამა. რამდენი დარჩა? რომელ ათეულიან ჩარჩოს შეესაბამება ამოცანის ამონახსენი?

- საგნების ჯგუფიდან რამდენიმეს გამოკლებისას (გასვლისას) დანარჩენი საგნების რაოდენობის პოვნა უკან დათვლით შეიძლება.

ამის რიცხვით ღერძზე ასე ჩვენება შეიძლება:

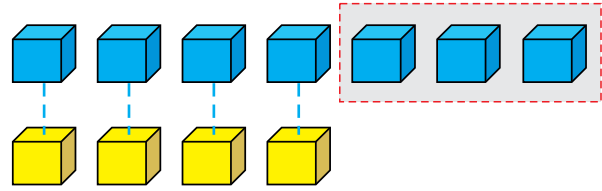
7-დან 2 ერთეულით უკან დათვლისას 5 მიიღება. მაშასადამე, 7-ზე 2 ერთეული ნაკლები რიცხი 5-ია.

4. იპოვეთ რიცხვით ღერძზე უკან დათვლით შესაბამისი რიცხვები.

- ა) 5-ზე 3 ერთეულით ნაკლები   ბ) 7-ზე 4 ერთეულით ნაკლები
- ბ) 9-ზე 6 ერთეულით ნაკლები

- ყვითელი კუბები ლურჯ კუბებზე 3 ცალით ნაკლებია.
- ლურჯი კუბები ყვითელ კუბებზე 3 ცალით მეტია.

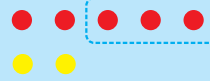

ამოცანის ამოხსნა

საყვავილეში 5 წითელი და მასზე 3-ით ნაკლები ყვითელი ყვავილია. სებინემ და სამირმა გამოთვალეს ყვითელი ყვავილების რაოდენობა. რომელმა იპოვა სწორი პასუხი?

3 ყვითელი ყვავილია.

2 ყვითელი ყვავილია.

6. აინურას თევზების რაოდენობა ანარის თევზებზე 3-ით ნაკლებია. რამდენი თევზი ჰყავს აინურას? რვეულში ჩაიწერეთ ანარისა და აინურას თევზების რაოდენობა.

20 რიცხვების გამოკლება

გამოკლება-განხილვა

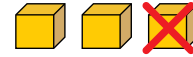
იპოვეთ სურათზე მოცემული განსხვავებები.

- როგორ შეიძლება განისაზღვროს ბუმბუტების რაოდენობას შორის სხვაობა?

საკვანძო სიტყვები

- გამოკლება

საკლები მაკლები სხვაობა

$$\begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

გამოკლების ნიშანი

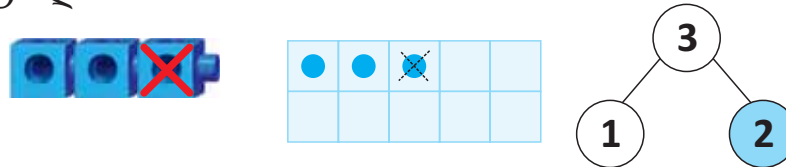
- გამოსახულება

- ქვეშიწერით გამოკლება

$$\begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

შესწავლა

ორი რიცხვი სხვაობის მოსაძებნად გამოიყენება გამოკლების მოქმედება. 3-დან 1-ის გამოკლებისას დარჩება 2, ანუ რიცხვების 3-ისა და 1-ის სხვაობა 2-ის ტოლია.

გამოკლების ნიშანი

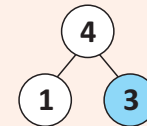
$$\begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

საკლები   მაკლები   სხვაობა

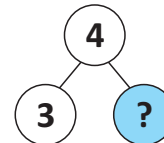
მეგზური

დაასრულეთ შეერთებული კუბების შესაბამისი რიცხვების სამეული. იპოვეთ სხვაობა.

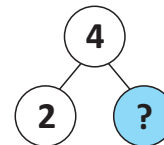
ნიმუში •

$$4 - 1 = 3$$

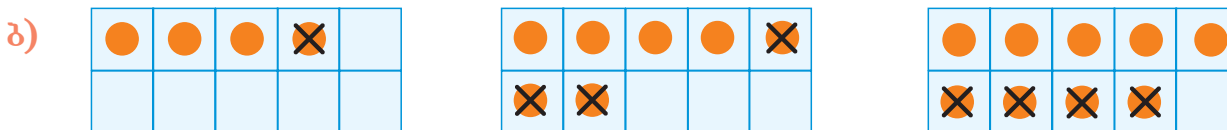
$$4 - 3 = ?$$

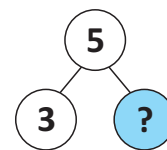
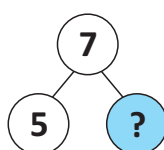
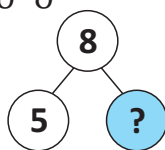
$$4 - 2 = ?$$

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

2. დაასრულეთ რიცხვების სამეულები გამოკლების მოქმედების გამოყენებით.

3. გამოთვალეთ სხვაობა.

ა) $2 - 1$ $3 - 2$ $4 - 1$ $5 - 3$ $7 - 1$

$5 - 2$ $6 - 5$ $6 - 1$ $8 - 6$ $9 - 5$

ბ)
$$\begin{array}{r} 9 \\ - 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

- თუ რიცხვიდან თვით ამ რიცხვს გამოვაკლებთ მიღებული სხვაობა იქნება ნულის ტოლი.
- რიცხვიდან ნულის გამოკლებისას მიღებული სხვაობა თვით ამ რიცხვის ტოლია.

  $3 - 3 = 0$

  $3 - 0 = 3$

4. რომელი რიცხვები უნდა იყოს თავისუფალ უჯრებში?

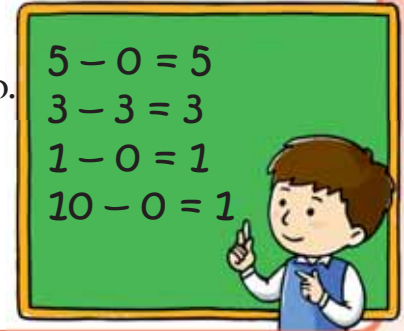
საკლები	4	8	7	10	9	6	10
მაკლები	1	5	4	0	2	6	4
სხვაობა							

5. დაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

- ა) იპოვეთ რიცხვების შვიდისა და სამის სხვაობა.
- ბ) იპოვეთ სხვაობა, თუ საკლებია რვა, მაკლები კი ორი.
- გ) იპოვეთ სხვაობა, თუ საკლებია ერთი, მაკლები კი ნული.
- დ) საკლები და მაკლები ხუთია. იპოვეთ სხვაობა.

6. სამირამ დაფაზე ზოგიერთი მაგალითი შეცდომით ამოხსნა. იპოვეთ მისი შეცდომები და გამოსახულებები სწორად გამოთვალეთ.

ამოცანის ამოხსნა

7. სპორტის სასახლეში 10 ბავშვი გარბოდა. ფინიშამდე ორი დაიღალა და გაჩერდა. რამდენმა ბავშვმა მიაღწია ფინიშამდე?

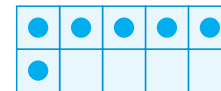

8. ანარმა 9 კენჭი შეაგროვა. ლალეს შეგროვებული კენჭები კი მასზე 3 ცალით ნაკლები იყო. ლალეს კენჭების რაოდენობა, მარჯვენა ჩარჩოებიდან რომელს შეესაბამება?

ანარი

ლალე

9. სამირამ 5, აინურამ კი მასზე 2 ცალით ნაკლები ნამცხვარი შეჭამა. რამდენი ნამცხვარი შეჭამა აინურამ?

აღოსენით ამცანები

მათაბასოვში

- ბაიაზრე ამცანა
- შუაღბინე ბეგმა
- აგოსენი
- შუამოწმე

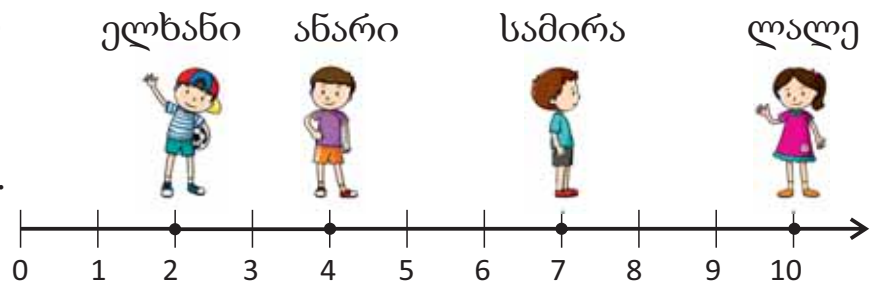
1. ყვავილებზე 8 პეპელა დაჯდა. მათგან 5 გაფრინდა. რამდენი დარჩა?

2. ანარი კალათბურთის ბადეში ბურთს ისროდა. მან 5 ცდიდან 4-ში ბურთი მიზანს ააცილა. რამდენჯერ მოათავსა მან ბურთი კალათაში?

3. თუ სამირი 3 ნაბიჯით უკან წავა, ვისთან მიაღწევს? დაწერეთ შესაბამისი მაგალითი. სურათის მიხედვით დასვით რამდენიმე შეკითხვა.

4. აინურამ ბალიდან 5 ვაშლი და 7 მსხალი მოკრიფა. რამდენი ცალით ნაკლები იყო ვაშლი მსხალთან შედარებით?

5. ლალე და ანარი კალათბურთის კალათაში ბურთს ისროდნენ. თითოეულმა მათგანმა 5-ჯერ სცადა. ლალემ 2-ჯერ, ანარმა კი 3-ჯერ მიზანს ააცილა.

- რამდენჯერ ჩააგდო ლალემ ბურთი კალათაში?
- რამდენჯერ ჩააგდო ანარმა ბურთი კალათაში?
- ვინ გაიმარჯვა?

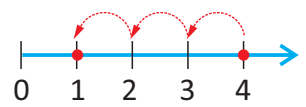
21 გამოკლება რიცხვით ღერძზე

გამოკლება-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

• უკან დათვლა

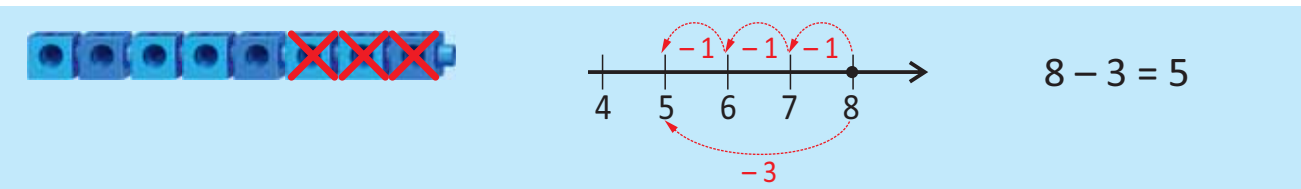

ლალეს უნდოდა ანარს სახლში სწევოდა. იგი 10 ნომერი სახლის წინ გაჩერდა. ლალეს გაახსენდა, რომ ანარი 6 ნომერ სახლში ცხოვრობდა.

- რამდენი სახლით უკან უნდა მიბრუნდეს ლალე?
- როგორ შეუძლია განსაზღვროს მან ეს?

შესწავლა

სხვაობის მოძებნისათვის რიცხვითი ღერძის გამოყენებაც შეიძლება. ამისათვის რიცხვით ღერძზე ჯერ მოიძებნება საკლების ადგილი. შემდეგ კი მაკლების რაოდენობით უკან ითვლება. მიღებული რიცხვი გვიჩვენებს სხვაობას.

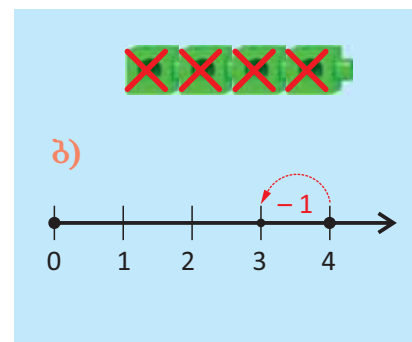
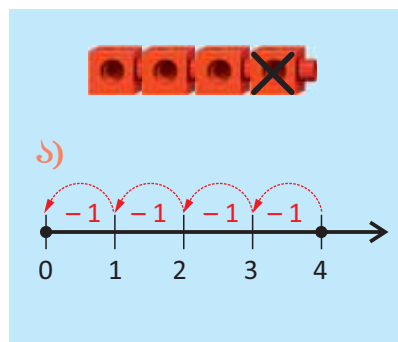
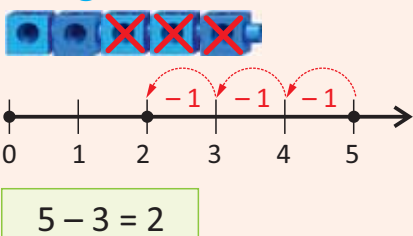

რიცხვი 8-დან 3 ერთეულით უკან დათვლისას მიიღება რიცხვი 5.

მეგ ზური

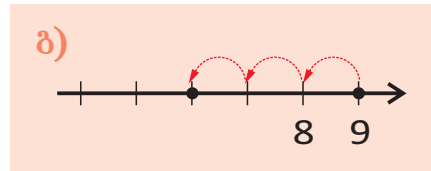
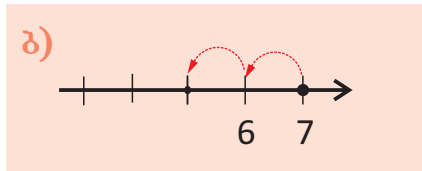
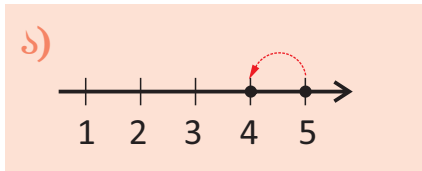
გამოსახული კუბებით რიცხვით ღერძზე გამოკლება შეუსაბამეთ. დაწერეთ შესაბამისი მაგალითი.

ნიმუში •

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დაწერეთ მოცემული გამოსახულებების შესაბამისი მაგალითები.

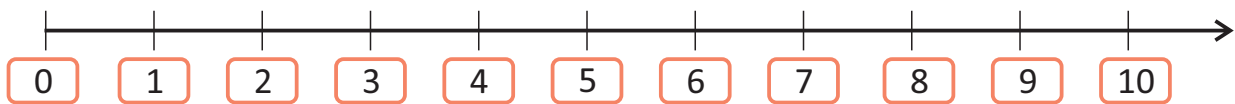
2. უჩვენეთ რიცხვით ღერძზე მიღებული რიცხვები. დაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

ა) რიცხვი 6-დან 2 ერთეულით უკან

ბ) რიცხვი 9-დან 2 ერთეულით უკან

გ) რიცხვი 7-დან 1 ერთეულით უკან

დ) რიცხვი 10-დან 3 ერთეულით უკან

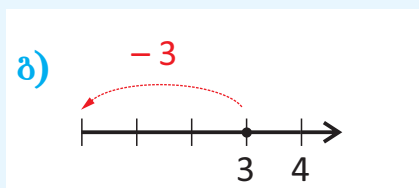
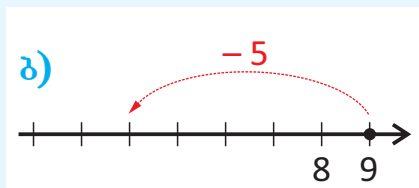
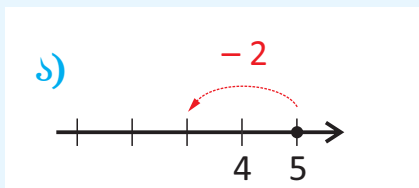
3. იპოვეთ სხვაობა რიცხვითი ღერძის გამოყენებით.

$8 - 3$ $7 - 4$ $9 - 6$ $10 - 4$

8	9
-5	-4
—	—

ამოცანის ამოხსნა

4. განსაზღვრეთ საკლები, მაკლები და სხვაობა. დაწერეთ შესაბამისი მაგალითები.

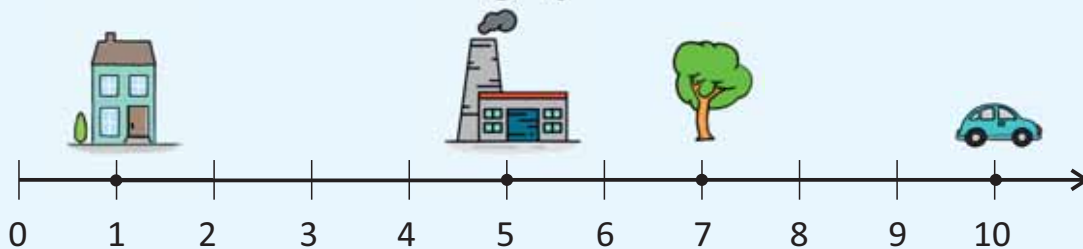

5. თითოეულ შეკითხვაზე პასუხის გაცემის შემდეგ დაწერეთ შესაბამისი მაგალითი.

ა) რასთან მიაღწევს მანქანა თუ იგი 5 ერთეულით უკან წავა?

ბ) რასთან მიაღწევს მანქანა თუ იგი 3 ერთეულით უკან წავა?

გ) რასთან მიაღწევს მანქანა თუ იგი 9 ერთეულით უკან წავა?

22 შეკრებისა და გამოკლების კავშირი

გამოკლება-განხილვა

– როგორ შეიძლება დამალული ღილების რაოდენობის პოვნა?

თამაში “იპოვე დამალული ღილები”

მოთამაშეთა რაოდენობა: 2

საჭიროა:

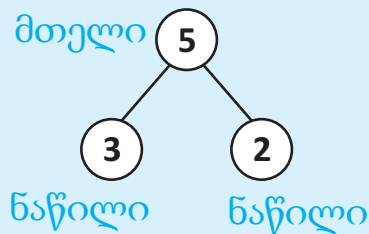
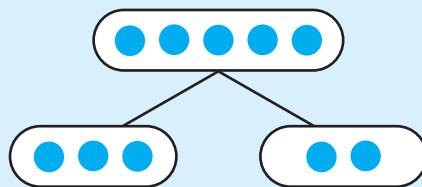
- 10 ცალი ღილი
(ან პატარა ქაღალდის ნაჭრები)

თამაშის წესი:

1. ჯერ ერთი მოთამაშე 10 ღილს განსხვავებული რაოდენობის ორ ნაწილად ყოფს და მუჭებში მალავს.
2. შემდეგ ერთ-ერთ მუჭს გაშლის, უჩვენებს და მეორე მუჭში ღილების რაოდენობას იკითხავს.
3. მეორე მოთამაშის მიერ პასუხის გაცემის შემდეგ რიგი მასთან გადადის.

თამაში შეიძლება რამდენჯერმე გამეორდეს. გამარჯვებულია ის მოთამაშე, რომელიც უფრო მეტჯერ იპოვის სწორ პასუხს.

შესწავლა

რიცხვების სამეულებთან დაკავშირებით სხვადასხვა მაგალითების დაწერა შეიძლება.

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$5 - 3 = 2$$

$$5 - 2 = 3$$

როგორ შეიძლება გამოვიყენოთ შეკრება, გამოკლების მოქმედების შედეგის პოვნისათვის?

მოიფიქრე!

მეგზური

იპოვეთ თავისუფალი უჯრებში არსებული რიცხვები.

ნიმუში •

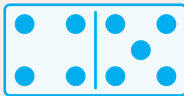
9

$4 + 5 = 9$

$5 + 4 = 9$

$9 - 4 = 5$

$9 - 5 = 4$

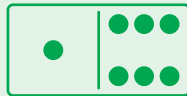
7

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square - \square = \square$

$\square - \square = \square$

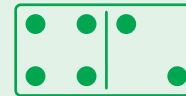
6

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square - \square = \square$

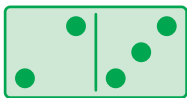
$\square - \square = \square$

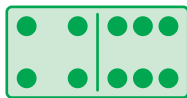
დამოუკიდებელი სამუშაო

1. იპოვეთ დომინოს თითოეულ ქვაზე ქულების საერთო რაოდენობა. დაწერეთ მაგალითები შეკრებისა და გამოკლების კავშირის შესახებ.

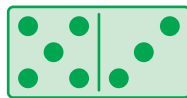
ა)

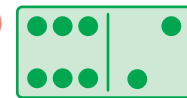
ბ)

გ)

დ)

2. დაწერეთ თითოეული კითხვის შესაბამისი მაგალითი.

- სულ რამდენი ფანქარია?
- მათ შორის რამდენია წითელია?
- მათ შორის რამდენია ლურჯი?

3. განსაზღვრეთ თავისუფალ უჯრაში ჩასაწერი რიცხვები.

$3 + 4 = \square$

$4 + \square = 7$

$7 - 4 = \square$

$7 - \square = 3$

$5 + 3 = \square$

$\square + 5 = 8$

$\square - 3 = 5$

$8 - \square = 3$

$6 + 4 = \square$

$4 + \square = 10$

$\square - 4 = 6$

$10 - \square = 4$

4. სამირამ დაფაზე ზოგიერთი მაგალითი შეცდომით ამოხსნა.

- ა) იპოვეთ შეცდომები, შეკრების მოქმედების საშუალებით პასუხების შემოწმების გზით.

$3 - 2 = 2$

$5 - 2 = 3$

$5 - 0 = 5$

$4 - 4 = 1$

$10 - 3 = 3$

ბ) იპოვოთ შეცდომები, გამოკლების მოქმედების საშუალებით პასუხების შემოწმების გზით.

$$\begin{array}{l} 5 + 3 = 9 \\ 6 + 2 = 8 \\ 4 + 3 = 6 \\ 7 + 2 = 10 \\ 5 + 4 = 9 \end{array}$$

ამოცანის ამოხსნა

5. აინურამ ბაღში 6 წითელი და 4 ყვითელი ყვავილი დაითვალა. სულ რამდენი ყვავილი დაითვალა მან? შეამოწმეთ მოძებნილი პასუხი გამოკლების მოქმედების საშუალებით.

6. სეზინეს 8 ყვავილი აქვს. მათ შორის 5 წითელია, დანარჩენი კი ყვითელი. რამდენი ყვითელი ყვავილი აქვს სეზინეს? შეამოწმეთ მოძებნილი პასუხი შეკრების მოქმედების საშუალებით.

7. აიაზს 3 კონფეტი ჰქონდა. მან კონფეტები სეზინესთან გაინაწილა. მეტი სეზინეს მისცა, დანარჩენი კი თავისთვის დაიტოვა. რამდენი კონფეტი დაიტოვა აიაზმა თავისთვის?

23 უცნობის პოვნა

გამოკვლევა-განხილვა

აინურამ კალათაში 3 სოკო ჩადო. კალათაში სოკოების რაოდენობა 7 გახდა

რამდენი სოკო იყო კალათაში თავდაპირველად? როგორ შეიძლება ამ ამოცანის ამოხსნა რიცხვების სამეულის გამოყენებით?

საკვანძო სიტყვები

- უცნობი შესაკრები

$$5 + \boxed{?} = 7$$

- უცნობი მაკლები

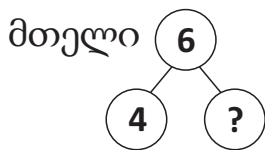
$$4 - \boxed{?} = 2$$

- უცნობი საკლები

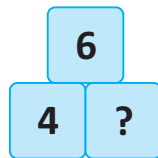
$$\boxed{?} - 4 = 5$$

შესწავლა

თუ რიცხვების სამეულიდან ორი მოცემულია, მესამის პოვნა შეიძლება. რიცხვს, რომლის მოძებნაც არის საჭირო უცნობი ეწოდება.

ნაწილი   ნაწილი

$$4 + \boxed{} = 6$$

$$6 - \boxed{} = 4$$

უცნობი შესაკრების მოძებნისათვის ჯამს უნდა გამოვაკლოთ მეორე შესაკრები.

$$4 + \boxed{} = 6$$

$$6 - 4 = \boxed{2}$$

უცნობი მაკლების მოძებნისათვის საკლებს უნდა გამოვაკლოთ სხვაობა.

$$6 - \boxed{} = 4$$

$$6 - 4 = \boxed{2}$$

მეგზური

დაწერეთ რიცხვების სამეულის შესახებ უცნობის შემცველი ორი მაგალითი. იპოვეთ უცნობი.

ნიმუში •

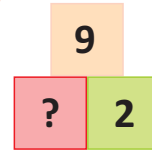
$$\square + 3 = 7$$

$$7 - \square = 3$$

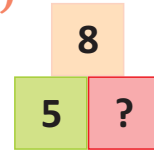
$$7 - 3 = 4$$

$$7 - 3 = 4$$

ა)

ბ)

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. ვიპოვოთ უცნობი შესაკრები.

$$2 + \square = 5$$

$$\square + 3 = 4$$

$$2 + \square = 8$$

$$\square + 8 = 10$$

$$4 + \square = 4$$

$$1 + \square = 5$$

2. ვიპოვოთ უცნობი მაკლები.

$$6 - \square = 3$$

$$4 - \square = 3$$

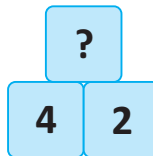
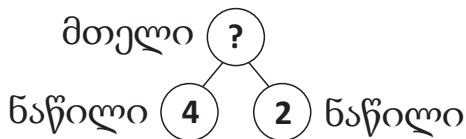
$$8 - \square = 0$$

$$10 - \square = 6$$

$$7 - \square = 2$$

$$5 - \square = 5$$

- უცნობი საკლების მოძებნისათვის საჭიროა სხვაობას მივუმატოთ მაკლები.

$$\square - 4 = 2$$

$$2 + 4 = 6$$

3. იპოვეთ უცნობი საკლები.

$$\square - 2 = 6$$

$$\square - 3 = 7$$

$$\square - 4 = 2$$

$$\square - 0 = 5$$

$$\square - 9 = 1$$

$$\square - 4 = 5$$

4. რა რიცხვები უნდა იყოს თავისუფალ უჯრებში?

ა)

შესაკრები	4			2
შესაკრები		1	4	
ჯამი	8	3	7	9

ბ)

საკლები	8			10
მაკლები		3	0	
სხვაობა	5	4	7	2

5. ლალეს 3 წიგნი ჰქონდა. მეგობარმა გოგონამ მას რამდენიმე წიგნი აჩუქა. მისი წიგნები 5 გახდა. რამდენი წიგნი აჩუქა ლალეს მეგობარმა?

6. თოვლის პაპის ხურჯინში 10 საჩუქარი იყო. ბავშვებისათვის რამდენიმე საჩუქრის გადაცემის შემდეგ ხურჯინში 3 საჩუქარი დარჩა. რამდენი საჩუქარი გასცა თოვლის პაპამ?

7. ჩიტმა ტოტიდან 3 ცალი კენკრა ბუდეში წაიღო. ტოტზე დარჩა 6 ცალი. რამდენი კენკრის ნაყოფი იყო ტოტზე თავდაპირველად?

8. ანარს 3 ბუმბუტის გასკდომის შემდეგ 2 დარჩა. რამდენი ბუმბუტი ჰქონდა მას თავიდან?

განმავლობადობელი დავალებები

1. განსაზღვრეთ თავისუფალ უჯრებში არსებული რიცხვები.

$$2 + 4 = \square$$

$$4 + \square = 6$$

$$\square - 4 = 2$$

$$6 - \square = 4$$

$$6 + 3 = \square$$

$$\square + 6 = 9$$

$$\square - 6 = 3$$

$$9 - \square = 6$$

$$6 + 0 = \square$$

$$0 + \square = 6$$

$$\square - 0 = 6$$

$$6 - \square = 0$$

2. ელხანს 5 სათამაშო მანქანა აქვს. სამირას სათამაშო მანქანების რაოდენობა კი მასზე 2-ით ნაკლებია. რამდენი სათამაშო მანქანა აქვს სამირას?

3. ბაღში 4 ბროწეულის ხე და მასზე 3-ით მეტი ჭერამის ხე დგას. რამდენი ჭერამის ხეა ბაღში?

4. თაროზე 6 წიგნი იყო. ანარიმ რამდენიმე წიგნი აიღო. თაროზე დარჩა 4 წიგნი. რამდენი წიგნი აიღო თაროდან ანარიმ?

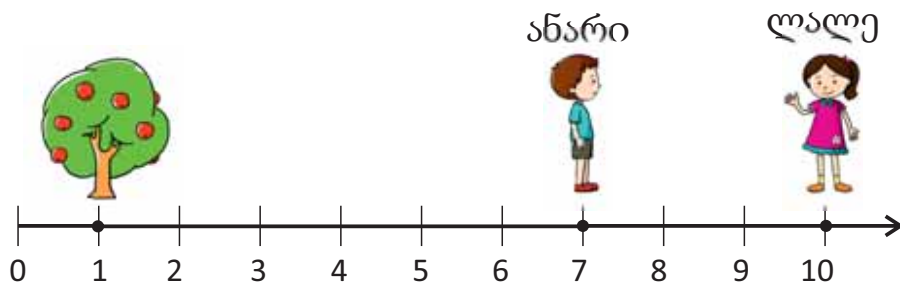

5. კითხვებზე პასუხის გასაცემად დაწერეთ შესაბამისი მაგალითი და ამოხსენით.

ა) რამდენი ნაბიჯი უნდა გადადგას ანარმა დგომის წერტილიდან ვაშლის ხის წერტილამდე მისასვლელად?

ბ) რამდენი ნაბიჯი უნდა გადადგას წინ ანარმა ლალეს დგომის წერტილამდე მისაღწევად?

გ) რამდენი ნაბიჯი უნდა გადადგას უკანა ლალემ დგომის წერტილიდან ვაშლის ხის წერტილამდე მისასვლელად?

6. შეკრებისა და გამოკლების ნიშნებიდან რომელი უნდა დაისვას ტოლობებში ★-ის ადგილას?

$$\begin{aligned} 5 \star 4 &= 9 \\ 4 \star 1 &= 3 \\ 5 \star 2 &= 7 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 8 \star 2 &= 10 \\ 6 \star 4 &= 2 \\ 5 \star 2 &= 3 \end{aligned}$$

7. იპოვეთ უცნობი.

$$5 - \square = 3$$

$$7 - \square = 5$$

$$8 + \square = 8$$

$$\square - 0 = 4$$

$$\square + 5 = 9$$

$$\square - 3 = 4$$

8. ეზოში 5 ქათამი და რამდენიმე იხვია. ქათმების რაოდენობა იხვების რაოდენობაზე 2-ით ნაკლებია. რამდენი იხვია ეზოში? თქვენი აზრით, ვისი პასუხია სწორი?

ეზოში
7 იხვია.

სამირა

ელვანი

ეზოში
3 იხვია.

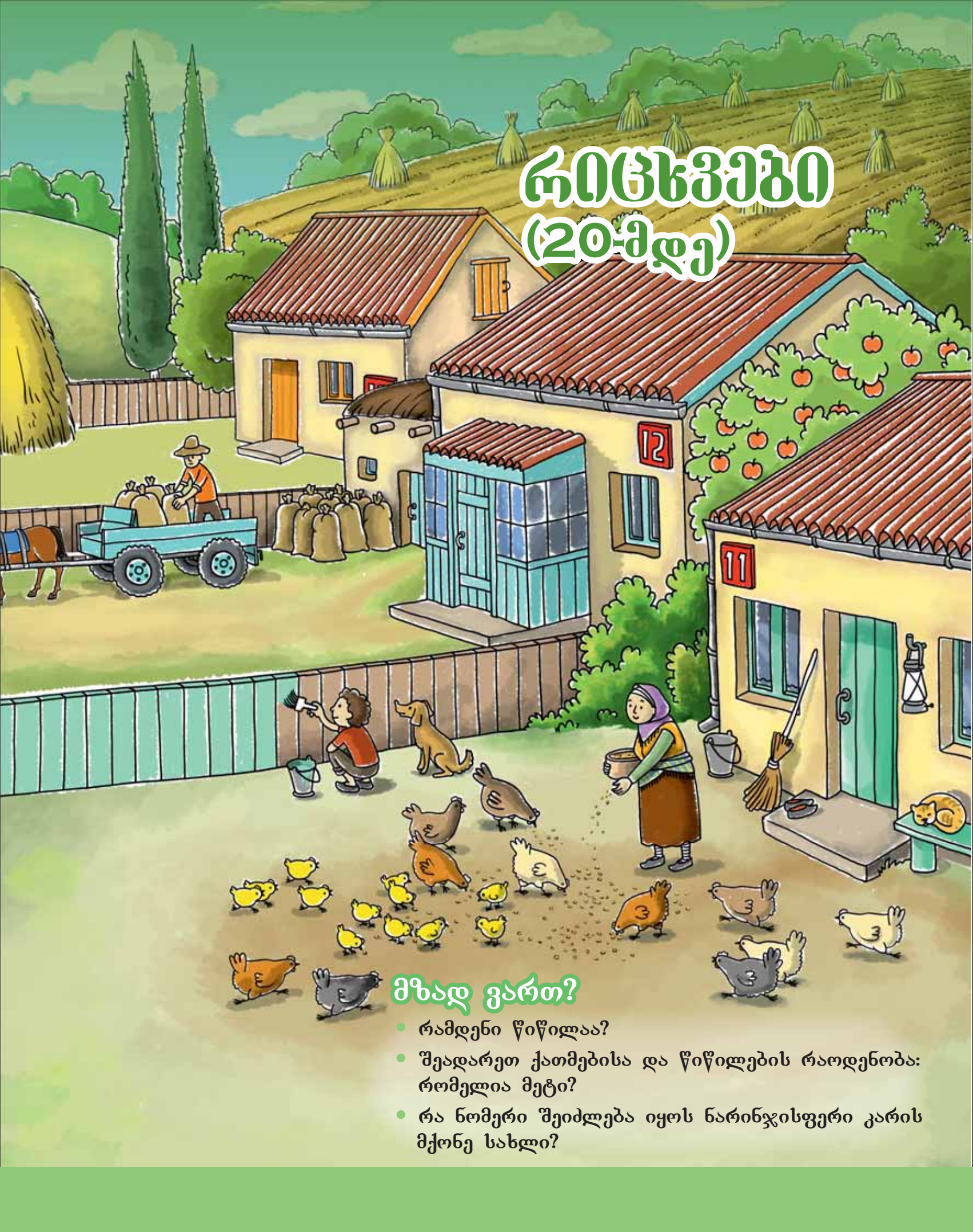
9. ბებიაშამ სამირასათვის თევზზე რამდენიმე ქუთაბი დადო. მან ქუთაბებიდან 2 ცალი შეჭამა. თევზზე დარჩა 3 ქუთაბი. რამდენი ქუთაბი იყო თევზზე თავდაპირველად?

10. ანარმა სადამოს ხეზე 8 მსხალი დაითვალა. დილით დაინახა, რომ 2 მსხალი ხიდან ჩამოვარდნილიყო. რამდენი მსხალი იყო დარჩენილი ხეზე?

რისხვები (20-მდე)

მზად ვართ?

- რამდენი წიწილაა?
- შეადარეთ ქათმებისა და წიწილების რაოდენობა: რამელია მეტი?
- რა ნომერი შეიძლება იყოს ნარინჯისფერი კარის მქონე სახლი?

24 20-მდე დათვლა

გამოკვლევა-განხილვა

საკვანძო სიტყვები

თერთმეტი

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●
●				

- რამდენი კოღალია კალათაში? რამდენი კოღალია მაგიდაზე?
- კონდიტერმა კოღალი კალათაში ჩააწყო. რამდენი კოღალი იქნება კალათაში?
- როგორ უნდა დალაგდეს კოღალები მაგიდაზე, რომ ადვილად დაითვალოს? უჩვენეთ რვეულში წერტილებით.

შესწავლა

დათვლით შეიძლება გავიგოთ რამდენი საგანია.

თერთმეტი, თორმეტი, ...

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

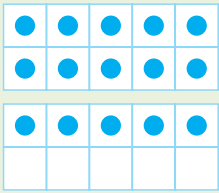
თერთმეტი თორმეტი ცამეტი თოთხმეტი თხუთმეტი თექვსმეტი ჩვიდმეტი თვრამეტი ცხრამეტი ოცი

მეგ ზური

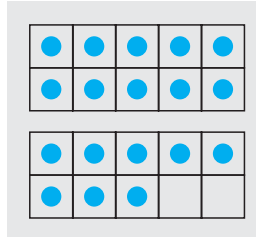
იპოვეთ წრეების რაოდენობა ათეულოვან ჩარჩოებში.

ნიმუში •

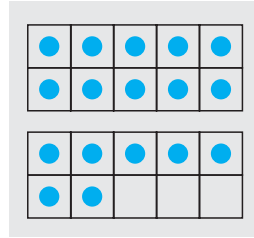

15
თხუთმეტი

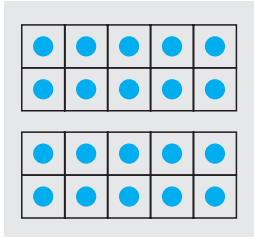
ა)

ბ)

გ)

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რომელ რიცხვს შეესაბამება კონფეტების რაოდენობა?

ა)

ბ)

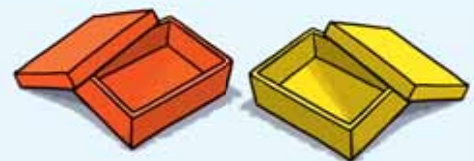
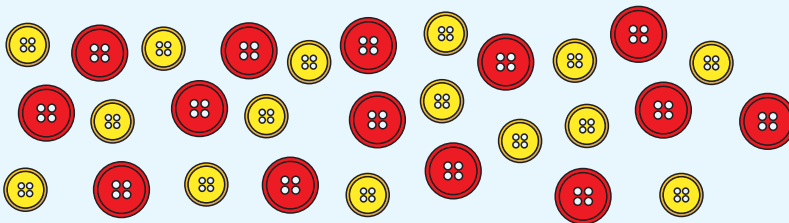

2. რამდენი მარცვალაა თითოეული ქათმის წინ?

ამოცანის ამოხსნა

3. სეზინემ ყველა ღილი მოათავსა ყუთებში ფერების მიხედვით. რამდენი ღილია თითოეულ ყუთში?

25 წინ და უკან დათვლა

გამოკვლევა-განხილვა

რომელი ნომერი ადგილები უნდა გაიარონ ლალემ და სამირამ, რომ დასხდნენ თავის ადგილას?

საკვანძო სიტყვები

წინ თვლა

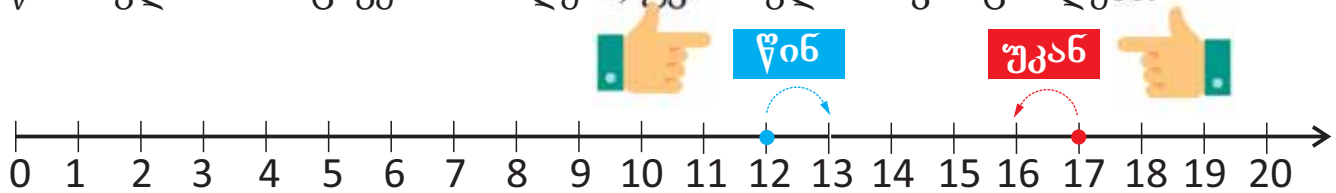

უკან თვლა

შესწავლა

წინ თვლისას რიცხვები იზრდება, უკან თვლისას კი მცირდება.

მეგ ზური

ნიმუშების შესაბამისად განსაზღვრეთ რომელი რიცხვები უნდა იყოს ცარიელი უჯრებში.

ა) ნიმუში • 11 12

11 12 13 14

16 17

8 9

ბ) ნიმუში • 12 11

12 11 10 9

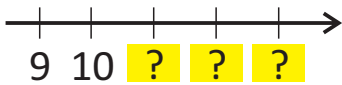
16 15

20 19

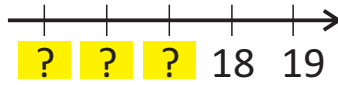
დამოუკიდებელი სამუშაო

1. რომელი რიცხვები უნდა იყოს რიცხვით ღერძზე “?” ნიშნების ადგილას?

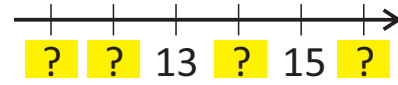
ა)

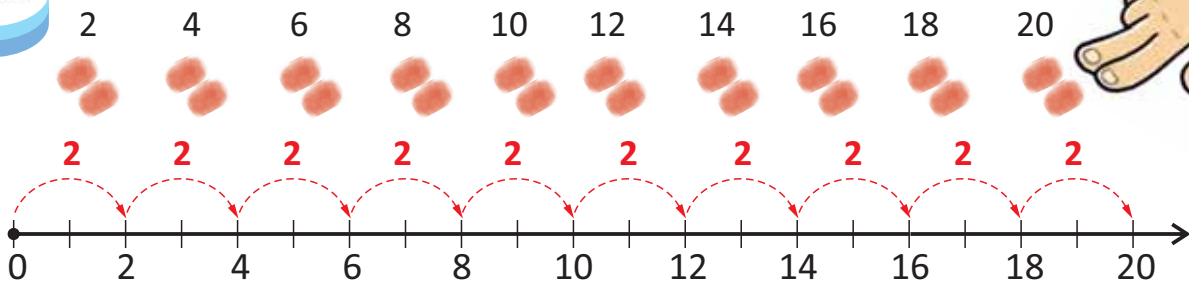
ბ)

გ)

ორ-ორად დათვლა

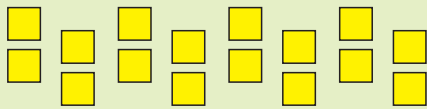

2. დათვალეთ ორ-ორად.

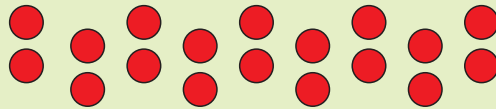
ა)

ბ)

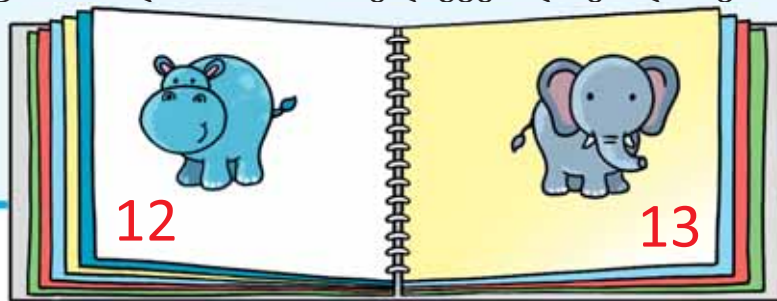
გ)

ამოცანის ამოხსნა

3. წიგნის მეთორამეტე გვერდზე არის კურდღლის სურათი. სეზინემ გადაშალა წიგნი მეთორმეტე გვერდზე.

- რომელი გვერდები უნდა გაიაროს სეზინემ, რომ ნახოს კურდღლის სურათი?
- სეზინემ კურდღლის სურათიანი გვერდიდან 4 გვერდი უკან გადაშალა, დათვის სურათი დაინახა. რომელ გვერდზეა დათვის სურათი?

26 ათეული და ერთეული

გამოკვლევა-განხილვა

ბებია ესმერმა გადაწყვიტა კალათიდან 19 კვერცხი ყუთებში მოათავსოს.

- რამდენ კვერცხს ჩააწყობს ის თითოეულ ყუთში?

საკვანძო
სიტყვები

- ერთეული

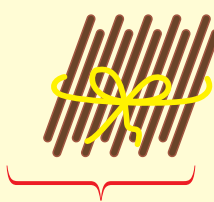

- ათეული

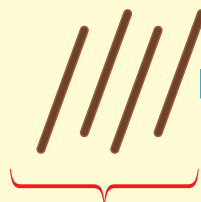

შესწავლა

10 ერთეული შეადგენს 1 ათეულს.

1 ათეული

4 ერთეული

ათეულები	ერთეულები
1	4

→ 14

რიცხვი 14 შედგება 1 ათეულისა და 4 ერთეულისაგან.

მოიფიქრე!

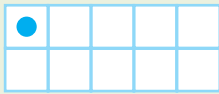
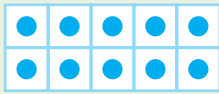

რამდენი ათეულისა და რამდენი ერთეულისაგან შედგება რიცხვი 20?

მეგზური

განსაზღვრეთ შესაბამისობა.

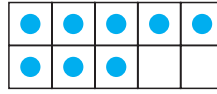
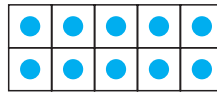
ნიმუში •

11

1 ათეული და
1 ერთეული

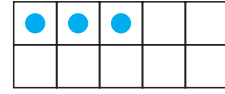
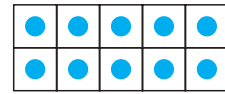
ა)

13

1 ათეული და
3 ერთეული

ბ)

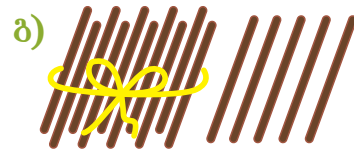
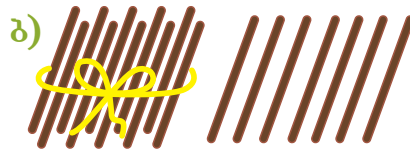

18

1 ათეული და
8 ერთეული

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. განსაზღვრეთ რიცხვები, რომლებიც შეესაბამებიან ჩხირების რაოდენობას.

2. დაწერეთ მოცემული რიცხვების ათეულებისა და ერთეულების რაოდენობა.

17

11

19

15

14

ამოცანის ამოხსნა

3. ელხანმა ჩაიფიქრა რიცხვი. ამ რიცხვში 1 ერთეულია. რიცხვის ათეულებისა და ერთეულების რაოდენობა ტოლია. რა რიცხვი ჩაიფიქრა ელხანმა?

4. ანარმა კალათაში არსებული კვერცხები 10 ადგილიან ყუთში ჩააწყო. ყუთის ავსების შემდეგ კიდევ დარჩა 6 კვერცხი ზედმეტი. რამდენი კვერცხი იყო კალათაში?

აღოსენით აგოცანები

დაიბაბსოვრე

- ბაიაზრე აგოცანა
- შუაღბინე ბეგბა
- აგოსენი
- შუამოწმე

1. ანარმა სურათზე მოცემული კუბები ერთმანეთზე დააწყო და კომპი ააგო. რამდენი კუბი დარჩა ზედმეტი?

2. ძაფზე ეტევა 10 მძივი. ლალემ აასხა თავისი მძივები ძაფზე, ერთი კი ზედმეტი დარჩა.

- სულ რამდენი მძივი ჰქონდა ლალეს? სებინეს მძივების რაოდენობა 1-ით ნაკლებია ვიდრე ლალესი.
- რამდენი მძიმე აქვს სებინეს?

3. სამირა რიგში მეთხუთმეტეა. სებინე მას შემდეგ მესამე ბავშვია.

- მერამდენეა სებინე რიგში?
- ელხანი სამირაზე წინ დგას. მათ შორის 3 ბავშვია? მერამდენეა ელხანი რიგში?

სამირა

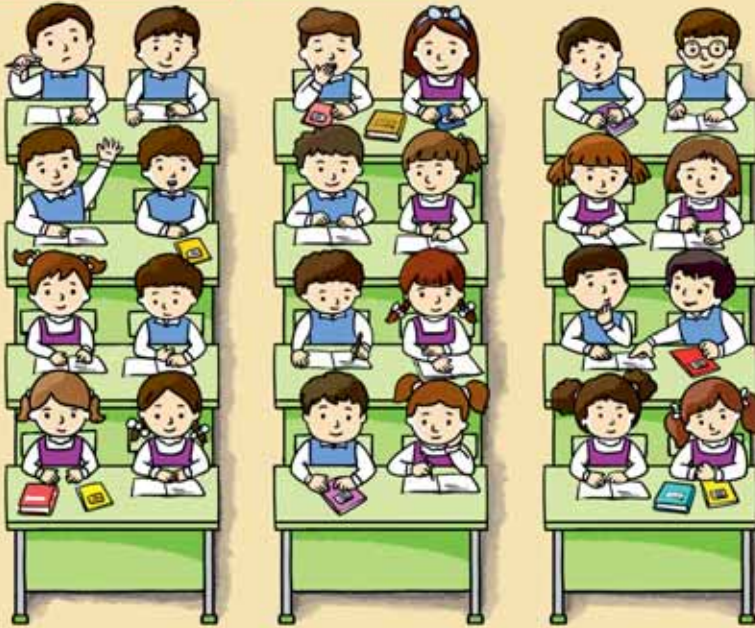
4. აინურამ ჩაიფიქრა რიცხვი.

ამ რიცხვში 1 ათეულია.
ერთეულების რაოდენობა ათეულების რაოდენობაზე 3 ცალით მეტია.
რა რიცხვია ეს?
ვისი პასუხია სწორი?

27 რიცხვების შედარება

გამოკვლევა-განხილვა

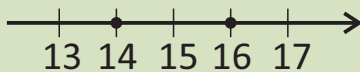
- კლასში ბიჭების რაოდენობა მეტია თუ გოგონების?
- კითხვაზე უფრო ადვილად პასუხის გასაცემად ბავშვების ადგილები როგორ შეიძლება შეიცვალოს?

შესწავლა

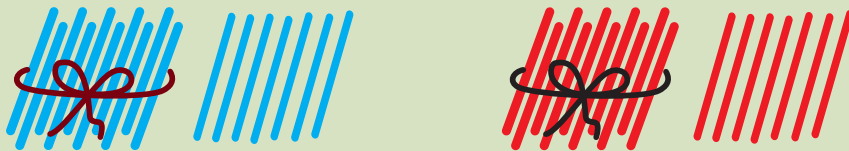
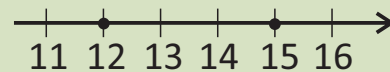
თექვსმეტი მეტია თოთხმეტზე.

$$16 > 14$$

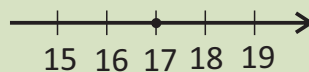
თორმეტი ნაკლებია თხუთმეტზე.

$$12 < 15$$

რაოდენობა ტოლია.

$$17 = 17$$

მეგზური

ჩხირების რაოდენობა შეადარეთ და ნიშნებით ჩაწერეთ.

ნიმუში •

ტოლია

$$11 = 11$$

ა)

?

ბ)

?

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. შეადარეთ რიცხვები.

$0 * 20$

$17 * 14$

$5 * 15$

$13 * 13$

$9 * 13$

2. იპოვეთ შეცდომები.

$9 < 19$

$7 > 12$

$19 = 19$

$13 > 18$

$5 = 15$

3. შეასრულეთ დავალება რიცხვითი ღერძის გამოყენებით.

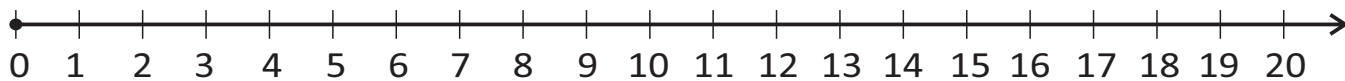
რიცხვი 15 შეადარეთ ქვემოთ მოცემულ რიცხვებთან.

ა) 15-ზე 1 ერთეულით ნაკლები

ბ) 19-ზე 1 ერთეულით მეტი

გ) 16-ზე 2 ერთეულით მეტი

დ) 11-ზე 2 ერთეულით ნაკლები

ამოცანის ამოხსნა

4. ლალეს ფანქრები სამირას ფანქრებზე მეტია. აქედან რომელია ლალეს ფანქრები?

ა)

ბ)

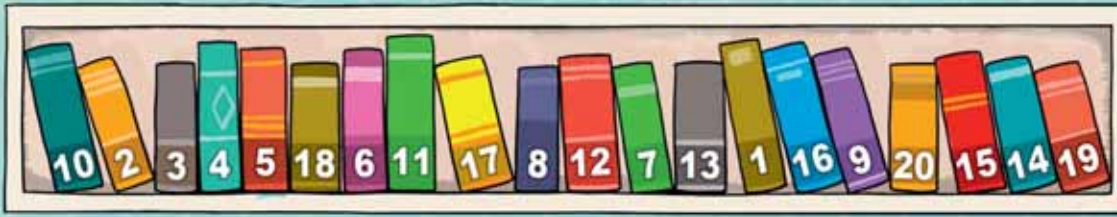
გ)

28 რიგითობა

გამოკვლევა-განხილვა

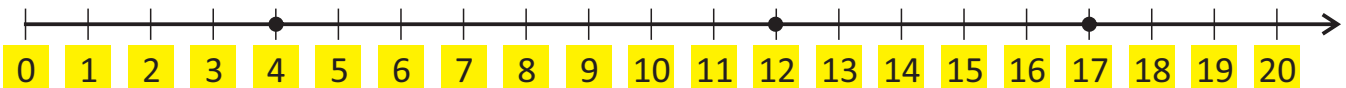

თაროზე 20 ტომიანი წიგნია. წიგნები თაროზე მიმდევრობით არაა დაწყობილი.

- როგორ დააწყობდით წიგნებს თაროზე?
- რომელი წიგნი იქნებოდა ყველაზე წინ?
- რომელიც წიგნი იქნება ყველაზე ბოლოს?

შესწავლა

რიცხვითი ღერძი გვიჩვენებს რიგით დალაგებულ რიცხვებს.

რიცხვით ღერძზე თითოეული რიცხვი მასზე წინ მდგომ (მარცხენა) რიცხვებზე მეტია, შემდეგ (მარჯვენა) რიცხვებზე კი ნაკლებია.

17, 4 და 12 რიცხვებიდან უმცირესია 4, უდიდესი კი 17-ია.

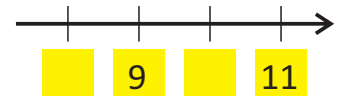
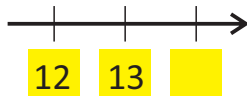
ეს რიცხვები ზრდის რიგით, ანუ ნაკლებიდან მეტის მიმართულებით ასე დალაგდება: 4 12 17.

ისინი კლების რიგით, ანუ მეტიდან ნაკლებისაკენ ასე დალაგდება: 17 12 4.

მეგ ზური

განსაზღვრეთ გამოტოვებული რიცხვები.

ნიმუში •

დამოუკიდებელი სამუშაო

1. დაასახელეთ რიცხვები.

- ა) რომელია 11-ის მომდევნო რიცხვი?
- ბ) იპოვეთ 18-ის წინა რიცხვი.
- გ) რომელი რიცხვია 14-სა და 16 შორის?

საკვანძო სიტყვები

- მომდევნო
- წინა
- შორის მდებარე
- უდიდესი
- უმცირესი

13

11

15

რიცხვების ასე დალაგება შეიძლება:

ზრდის რიგით

- მარცხნივ იწერება უმცირესი რიცხვი.
- მის მარჯვნივ იწერება დანარჩენი რიცხვებიდან ნაკლები რიცხვი.
- ბოლოს კი იწერება დარჩენილი რიცხვი.

11

13

15

კლების რიგით

- მარცხნივ იწერება უდიდესი რიცხვი.
- მის მარჯვნივ იწერება დარჩენილი რიცხვებიდან დიდი.
- ბოლოს კი დარჩენილი რიცხვი იწერება.

15

13

11

2. რიგით დაალაგეთ რიცხვები. განსაზღვრეთ უმცირესი და უდიდესი რიცხვები.

ა) ზრდის რიგით

ბ) კლების რიგით

ამოცანის ამოხსნა

3. ანარი, აინურა და ელხანი თამაშობდნენ. ანარმა 9, აინურამ 11 ქულა მოაგროვა. ელხანმა ანარზე მეტი, აინურაზე ნაკლები ქულა მოაგროვა. რამდენია ელხანის ქულა?

4. სეზინე 5, ლალე კი 14 ნომერ სახლში ცხოვრობს. სამირას სახლის ნომერი 13-ია.

სეზინე

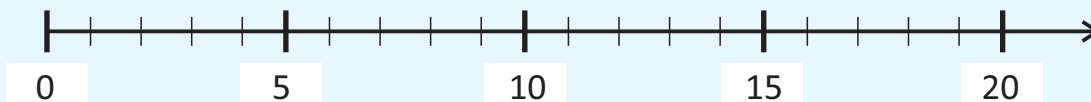
სამირა

ლალე

რიცხვითი ღერძის გამოყენებით იპოვეთ: რომელ ნომერ სახლთან უფრო ახლოსაა სამირას სახლი?

განმავლობადობელი დავალებები

1. ანარმა 16 ნიჟარა მოაგროვა. ლალემ ანარზე მეტი ნიჟარა მოაგროვა. მოცემული რიცხვებიდან რომელი გვიჩვენებს ლალეს ნიჟარების რაოდენობას?

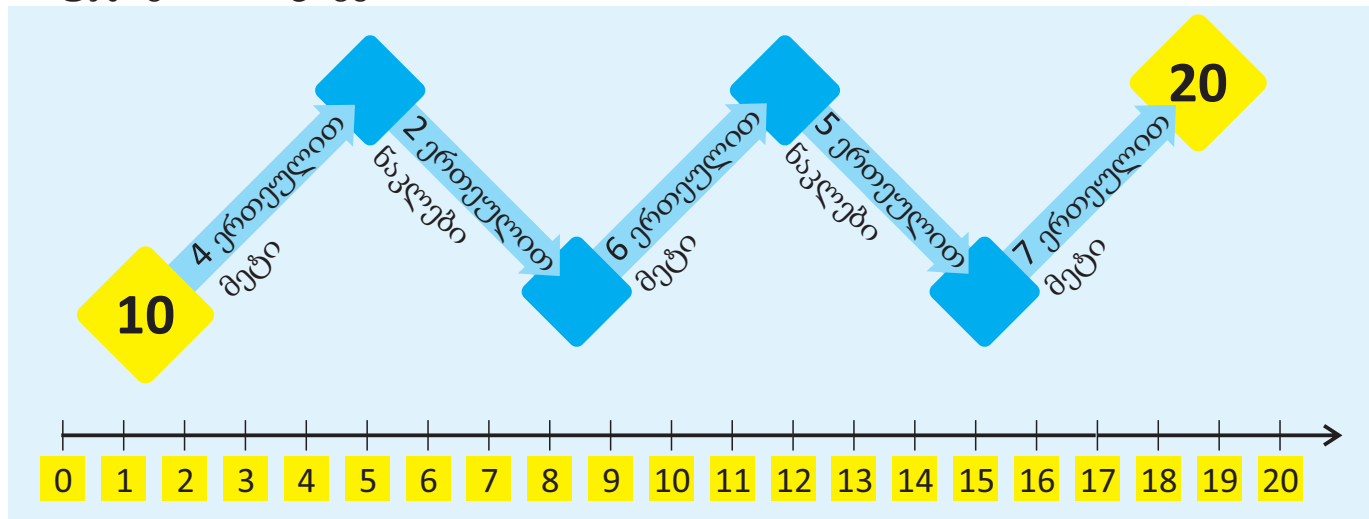

12	8
15	17

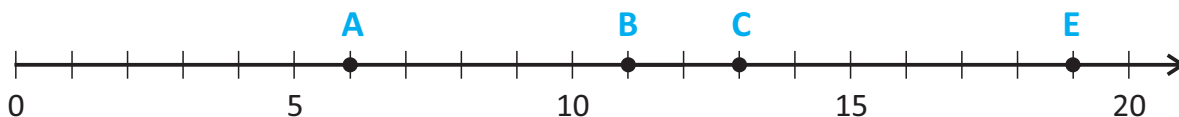
2. შეადარეთ რიცხვები.

$12 * 16$	$11 * 13$	$11 * 9$	$8 * 13$
$17 * 15$	$14 * 14$	$10 * 20$	$17 * 19$

3. სამირამ ჩაიფიქრა რიცხვი. ამ რიცხვში 1 ათეულია. ერთეულების რაოდენობა ათეულებზე 6-ით მეტია. რომელი რიცხვია ეს?
4. რიცხვითი ღერძის გამოყენებით განსაზღვრეთ ცარიელი უჯრების რიცხვები.

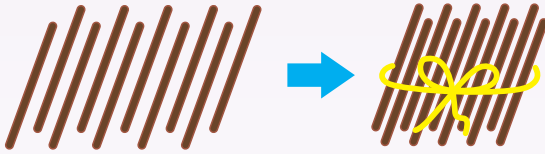

5. რიცხვით ღერძზე იპოვეთ ასოების შესაბამისი რიცხვები. **D** ასო **B** და **C** შორის მდებარეობს. რისი ტოლია **D** ასოს შესაბამისი რიცხვი?

ლექსიკონი

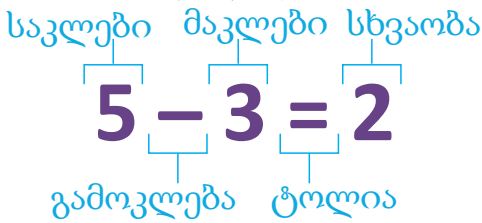
ათეული – 10 ერთეული. ათზე მეტი რიცხვის ჩანაწერში მარჯვნიდან მეორე ციფრი.

რიცხვი 12 შედგება 1 ათეულისა და 2 ერთეულისაგან.

12 →	ათეულები	ერთეულები
	1	2

გამოკლება – საგნების ჯგუფიდან განსაზღვრული რაოდენობის საგნების გამოცალკავება.

დაჯგუფება – საგნების განსაზღვრული ნიშნების მიხედვით ერთ ჯგუფში გაერთიანება.

ერთეული – რიცხვის ჩანაწერში მარჯვნიდან პირველი ციფრი.

კანონზომიერება – ობიექტებისა და მოვლენების განსაზღვრული წესით გამეორება.

ნიშანი – საგნის საცნობი მახასიათებელი. მაგალითად, ფერი, ფორმა და ზომა საგნის ნიშანია.

ნული – არ არსებული საგნების რაოდენობა. იწერება "0" სახით.

თეფშზე 0 ცალი ყვითელი ვაშლია.

რიგი – განსაზღვრული წესით მიმდევრობითი მოწყობა.

1 5 6 8 9 — რიცხვების რიგი

რიგითი ნომერი – გვატყობინებს საგანი ან კიდევ ადამიანი რიგში მერამდენია. მაგალითად: პირველი, მეორე, მესამე.

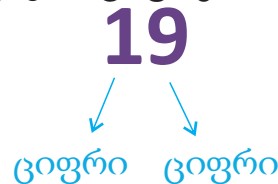

რიგითობა – რიცხვების ნაკლებიდან მეტისაკენ ან კიდევ მეტიდან ნაკლებისაკენ რიგითი მოწყობა.

1 5 6 8 — ზრდის რიგი

8 6 5 1 — კლების რიგი

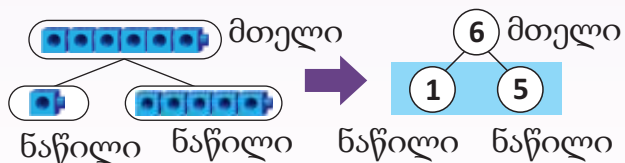
რიცხვი – რაოდენობის ან ნომრის შემატყობინებელი სიმბოლოების ნაკრები. რიცხვის დასაწერად გამოიყენება ციფრები.

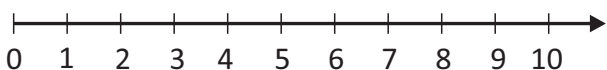
რიცხვითი გამოსახულება – არის რიცხვებისაგან და მოქმედების ნიშნებისაგან (მაგალითად: +; -) შემდგარი გამოსახულება.

6 + 3 ან 8 - 2

რიცხვების სამეული – მთელისა და მისი ორი ნაწილისაგან შემდგარი სამი რიცხვი.

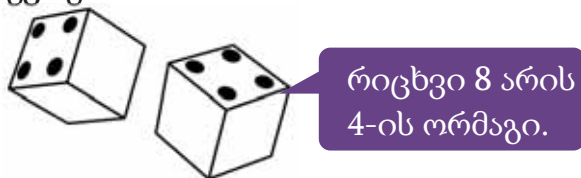

რიცხვითი ღერძი – რიცხვების წრფეზე ტოლი დაშორებით მიმდევრობით დალაგება.

ეს რიცხვითი ღერძი 0-დან 10-მდე რიცხვებს გვიჩვენებს.

რიცხვის ორმაგი – რიცხვი რომელიც მიიღება რიცხვის საკუთარ თავთან შეკრებით.

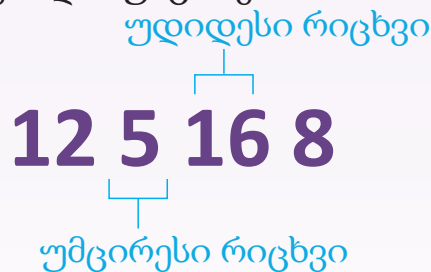
საგნების რაოდენობა – რიცხვი, რომელიც გვიჩვენებს თუ რამდენი ცალია ჯგუფში არსებული საგნები.

ვაშლების ჯგუფი

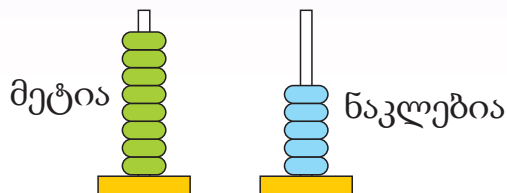

უდიდესი რიცხვი – მოცემული რიცხვებიდან უდიდესი.

უმცირესი რიცხვი – მოცემული რიცხვებიდან უმცირესი.

შედარება (მოხდენა) – ორ ჯგუფში არსებული საგნებიდან იმის განსაზღვრა რომელშია მეტი, ნაკლები ან ტოლია.

შედარების ნიშნები – შედარებაში მყოფ რიცხვებს შორის დასაწერი სიმბოლო.

- >** მეტია
- <** ნაკლებია
- =** ტოლია

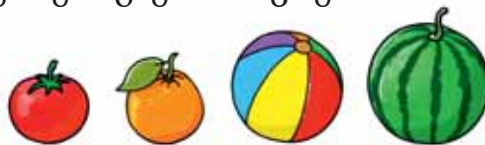
შეკრება – საგნების ერთ ჯგუფში განსაზღვრული რაოდენობის საგნების დამატება

შესაკრები შესაკრები ჯამი

5 + 3 = 8

მივუმატოთ (პლუს) ტოლია

ჯგუფი – საერთო ნიშნების (მაგალითად, ფორმის, ფერის, ზომის) მქონე საგნების ნაკრები.

ნათესი

ლალემ ბალიდან 10 ბროწეული მოკრიფა და კალათაში ჩააწყო. მან რამდენიმე ბროწეული თევზზე დადო, რის შემდეგ კალათაში 3 ბროწეული დარჩა. რამდენი ბროწეული დადო ლალემ თევზზე?

1-ელი ნაბიჯი

გვიჩვენე
ამოცანა

ამოცანის მიხედვით

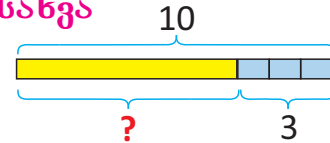
რა უნდა ვიპოვო: რამდენი ბროწეული დადო ლალემ თევზზე.

რა არის ცნობილი: კალათაში იყო 10 ბროწეული, 3 ბროწეული დარჩა.

მოკლე ჩანაწერი

კალათაში ჩააწყო – 10 ბროწეული
დარჩა – 3 ბროწეული
თევზზე დადო – ?

ასახვა

მე-2 ნაბიჯი

შეგვიჩვენე
გეგმა

ამოცანის ამოხსნის გზის მოფიქრება

როგორ შემიძლია ამოვხსნა: მაკლების მოძებნისათვის მაგალითს დავწერ.

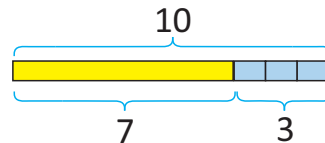
მე-3 ნაბიჯი

ამოხსენი

ამოცანის ამოხსნა

შესაბამისი მაგალითს ვწერ და ვხსნი: $10 - \square = 3$ → $10 - 3 = 7$

პასუხი: ლალემ თევზზე დადო 7 ბროწეული.

მე-4 ნაბიჯი

შეამოწმე

პასუხის შემოწმება

ამოცანის ამოხსნა როგორ შემიძლია შევამოწმო: კალათაში დარჩენილი ბროწეულების რაოდენობას (3) და თევზზე ბროწეულების რაოდენობას (7) შევკრებ. თუ მიღებული ჯამი 10-ის ტოლია, პასუხი სწორია.

$$7 + 3 = 10$$

BURAXILIŞ MƏLUMATI

Ümumi təhsil müəssisələrinin 1-ci sinifləri üçün
Riyaziyyat fənni üzrə

dərslük

(1-ci hissə)

Gürcü dilində

Tərtibçi heyət

Müəlliflər

Mənsur Məhərrəmov
Günay Hüseynzadə
Solmaz Abdullayeva
İlahə Rüstəmov

Layihə rəhbəri

Zaur İsayev

Redaktor

Ayhan Kürşat Erbaş

İxtisas redaktoru

İsmayıl Sadıqov

Tərcüməçi

Çalabi Abdurahmanov

Dil redaktoru

Əsgər Quliyev

Bədii redaktor

Taleh Məlikov

Texniki redaktor

Zeynal İsayev

Dizayner

Ramin Abdurahmanov

Rəssamlar

Elmir Məmmədov, Məzahir Hüseynov

Korrektor

Çalabi Abdurahmanov

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi (qrif nömrəsi: 2024 -005)

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

ISBN 978 -9952-8385-0-3

Hesab-nəşriyyat həcmi: 10,7. Fiziki çap vərəqi: 11,5.

Səhifə sayı: 92. Kağız formatı: 57 × 90 ¹/₈.

Şriftin adı və ölçüsü: Calibri, 16 pt. Ofset kağızı. Ofset çapı.

Sifariş _____. Tiraj: 150. Pulsuz. Bakı – 2024.

Əlyazmanın yığıma verildiyi və çapa imzalandığı tarix: 24.05.2024

Çap məhsulunu hazırlayan:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu (Bakı ş. A.Cəlilov küç., 86).

Çap məhsulunu istehsal edən:

“Çaşıoğlu” MMC (Bakı ş. M.Müşfiq küç., 2 A).

Pulsuz